

III.

KONCEPCE BOJE PROTI ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU NA OBDOBÍ LET 2015–2017

ODBOR BEZPEČNOSTNÍ POLITIKY
MINISTERSTVO VNITRA

Obsah

Úvod.....	2
Charakteristika organizovaného zločinu na území České republiky.....	4
Vyhodnocení plnění úkolů Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011–2014.....	17
Strategické cíle Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017.....	32
1. Monitorování situace na území České republiky.....	32
2. Rozvoj systémových opatření pro boj proti organizovanému zločinu a posílení vnitrostátní spolupráce.....	34
3. Posílení mezinárodní spolupráce.....	39
Přehled úkolů Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015 – 2017	43

Úvod

Předmětný materiál byl zpracován na základě usnesení vlády České republiky č. 598 ze dne 10. srpna 2011, kterým byla schválena Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011 až 2014 a ministru vnitra uložen úkol předložit vládě České republiky do 30. června 2014 současně s vyhodnocením této koncepce také koncepci boje proti organizovanému zločinu na následující období.

Organizovaný zločin představuje v současné době nejzávažnější nevojenskou hrozbu pro českou společnost. Zločinecké skupiny prostřednictvím své činnosti mohou podryvat společenské uspořádání, narušovat stabilitu ekonomiky, podkopávat demokratické struktury a v konečné fázi způsobovat zánik právního státu. Boj proti organizovanému zločinu a jeho doprovodným jevům je proto jednou z priorit národně-bezpečnostní politiky České republiky, což potvrzuje Programové prohlášení vlády České republiky ze dne 12. února 2014 (usnesení č. 96).

Ministerstvo vnitra, jako gestor problematiky boje proti organizovanému zločinu na území České republiky, dlouhodobě strategicky řídí a koordinuje národní politiku boje proti organizovanému zločinu. Za tímto účelem mj. pravidelně zpracovává Koncepci boje proti organizovanému zločinu, jejímž úkolem je na základě analýzy stávající situace formulovat opatření k vytváření a posilování vhodných podmínek a nástrojů bezpečnostních sborů v oblasti prevence, odhalování a postihování organizovaného zločinu.

Organizovaný zločin 21. století se vyznačuje vysokou mírou fluidity. Organizované zločinecké skupiny spočívají nejčastěji na volných mezinárodních kontaktních sítích, v rámci kterých je takřka zcela prostupná hranice mezi legálním a nelegálním prostředím. Tyto skupiny prostřednictvím svých kontaktů nepřímo ovlivňují politiku, justici, obchod a výrobu, mediální a zábavní průmysl a občanskou společnost takovým způsobem, že je i pro bezpečnostní sbory velmi často obtížné rozlišovat mezi legitimní a nelegitimní činností. V České republice dosáhl pokročilého stadia proces, kdy nejnebezpečnější organizované zločinecké skupiny využívají k získání moci a prospěchu nikoliv násilí, ale finančních machinací.

Stále důležitější roli hrají v oblasti páchání organizované trestné činnosti komunikační a informační technologie. Kromě toho, že kvalitnější, rychlejší a levnější nástroje v oblasti výroby, transportu a komunikace poskytují nové možnosti pro poskytování nelegálních výrobků a služeb, stává se internetová síť sama o sobě arénou, ve které mají organizované zločinecké skupiny takřka neomezený prostor pro nabízení nelegálního zboží a služeb, které si pořízují často nic netušící spotřebitelé.

Účinný boj proti organizovanému zločinu musí předjímat jeho vývoj, musí vycházet z důkladné znalosti prostředí, pachatelů a jejich modů operandi a mít vhodné zázemí v zavedených podmínkách a nástrojích. Tomuto účelu slouží předmětná koncepce. Boj proti organizovanému zločinu se však neobejde bez fungujícího justičního systému a podpory nejvyšších politických článků, jakožto bez podpory široké veřejnosti.

Předmětná koncepce má trojí účel:

- a) charakterizovat organizovaný zločin na území České republiky
- b) vyhodnotit plnění úkolů za období let 2011–2014
- c) stanovit harmonogram úkolů na období let 2015–2017

Materiál je napsán v souladu s materiály vlády České republiky související s vnitřní bezpečností a bojem proti trestné činnosti. Jedná se především o:

- Zprávu o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2013,
- Národní strategii protidrogové politiky na období 2010 až 2018, schválenou usnesením vlády České republiky č. 340 ze dne 10. května 2010,
- Národní strategii boje proti obchodování s lidmi na období 2012–2015, schválenou usnesením vlády České republiky č. 282 ze dne 18. dubna 2012,
- Strategii vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014, schválenou usnesením vlády České republiky č. 39 ze dne 16. ledna 2013,
- Strategie České republiky pro boj proti terorismu od roku 2013, schválenou usnesením vlády č. 200 ze dne 20. března 2013,
- Zprávu o extremismu na území České republiky v roce 2013, Vyhodnocení Koncepce boje proti extremismu pro rok 2013 a Koncepci boje proti extremismu pro rok 2014, schválené usnesením vlády č. 372 ze dne 21. května 2014 a
- Strategii pro boj s podvody a korupcí v rámci čerpání fondů Společného strategického rámce v období 2014–2020 Ministerstva pro místní rozvoj.

Materiál rovněž navazuje na materiály Evropské unie. Jedná se především o:

- Zprávu o vyhodnocení závažného a organizovaného zločinu (Serious Organised Crime Threat Assessment) z roku 2013
- Zprávu zvláštního výboru Evropského parlamentu pro organizovaný zločin, korupci a praní špinavých peněz z roku 2013 (dok. 2013/3207 (INI))

Charakteristika organizovaného zločinu na území České republiky

Definice organizovaného zločinu

V České republice je v zákoně č. 40/2009 Sb. (trestním zákoníku) definován pojem „organizovaná zločinecká skupina“ jako „společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, která je zaměřena na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti“ (§ 129 trestního zákoníku). Kromě toho zákon zná též pojmy „účast na organizované zločinecké skupině“ (§ 361 trestního zákoníku) a „pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny“ podle § 107 trestního zákoníku).¹

V rámci Evropské unie je organizovaný zločin definován na základě Rámcového rozhodnutí Rady o boji proti organizované trestné činnosti (dok. 2008/841/SVV), kde se pod pojmem „zločinecká organizace“ rozumí „strukturované uskupení, existující po delší dobu, více než dvou osob jednajících společně za účelem páčání takové trestné činnosti, za kterou lze uložit trest odnětí svobody nebo ochranného opatření s horní hranicí sazby čtyři roky nebo více, a to s cílem přímého či nepřímého získávání finanční nebo jiné hmotné výhody“. Tato definice tedy bere v úvahu také motiv pachatelů a závažnost trestné činnosti, kterou páchají.

V Úmluvě Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu je organizovaná zločinecká skupina definována v čl. 2(a) jako „skupina tří nebo více osob, záměrně vytvořená, existující po delší dobu, jednající s cílem páčání alespoň jednoho trestného činu, který je trestán alespoň čtyřmi lety odnětí svobody, za účelem získávání přímé nebo nepřímé finanční nebo jiné hmotné výhody“.

Vzhledem k tomu, že je Česká republika členem Evropské unie a je vázána Úmluvou Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a že prvky motivu a závažnosti jsou společně s prvkem organizovanosti klíčovými charakteristikami organizovaného zločinu, bude pro účely této koncepce používána jako základ definice organizované zločinecké skupiny uvedená v trestním zákoníku, s přihlédnutím k definicím Evropské unie a Organizace spojených národů.

„Klasický“ vs. „moderní organizovaný zločin“

S jistou mírou zjednodušení lze konstatovat, že existují dva typy (subsystémy) organizovaného zločinu – klasický a moderní. Cílem obou z nich je dosažení zisku (který nemusí být pouze finanční), vzájemně se ale odlišují tím, jakými aktivitami je tohoto zisku dosahováno. Zatímco „klasický“ organizovaný zločin se věnuje zajišťování nelegálního zboží a služeb, „moderní“ organizovaný zločin působí v legální ekonomice, přičemž zisku dosahuje neregulérními, nelegitimními prostředky. Takovými prostředky disponuje buď proto, že zákony příslušné jednání dosud neupravily jako nelegální, nebo proto, že

¹ Nadto je za přitěžující okolnost pokládána skutečnost, kdy pachatel spáchal trestný čin „jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení,“ (§ 42 trestního zákoníku). Dále pak v kvalifikovaných skutkových podstatách řady relevantních trestných činů je uložení vyšší trestní sazby spojováno se skutečností, že pachatel čin spáchal jako člen organizované skupiny či jako člen organizované skupiny působící ve více státech.

zákonná regulace daného prostředí je nedostatečná, popř. jednotlivé dílčí kroky jsou sice v souladu se zákonem, ale jejich řetězec vyústí v jednání protizákonné.

Zatímco klasický organizovaný zločin využívá metody postižitelné trestněprávní represí, moderní organizovaný zločin využívá postupy, které samy o sobě protizákonné nejsou. Z toho vyplývá i hlavní rozdíl mezi klasickým a moderním organizovaným zločinem – postižitelnost z hlediska trestního práva. Zatímco klasický organizovaný zločin, a priori nelegální, je jednoznačně v působnosti policejních složek, u moderního organizovaného zločinu nelze de iure hovořit o nezákonném jednání, přestože se nepochybně jedná o nežádoucí a společensky vysoce nebezpečnou činnost. Pro orgány činné v trestním řízení užívající nástroje trestního práva tak v rámci rozkrývání eliminace moderního organizovaného zločinu existuje pouze minimální prostor, protože je tento druh organizovaného zločinu spíše předmětem činnosti zpravodajských služeb.

Zpravodajské služby se zabývají aktivitami subjektů, jež s využitím nelegálních či nelegitimních metod maximalizují svůj zisk způsobem, jenž ohrožuje bezpečnostní a ekonomické zájmy státu. Tyto aktivity spočívají především v prosazování partikulárních zájmů prostřednictvím nestandardního ovlivňování rozhodování orgánů státní správy, samosprávy a justice. Často se jedná o nelegitimní ovlivňování legislativního procesu na centrální úrovni. Takovéto aktivity často vedou k poškození veřejných rozpočtů a majetku, ale jejich negativní dopad na zájmy státu významně přesahuje rovinu čistě ekonomickou. Těmito aktivitami dochází k narušování legality výkonu státní moci a legitimacy rozhodování státních orgánů, což ohrožuje samy demokratické základy právního státu.

Jedná se tedy o neformální neinstitucionalizované struktury, které nabývají podob vlivových a klientelistických sítí. V některých případech tyto sítě vytvářejí paralelní mocenské struktury, jež ohrožují či přímo podřívají činnosti orgánů státní správy a samosprávy. Podstata moderního organizovaného zločinu přesahuje úzké pojetí trestního zákona. Jeho podstata spočívá nejen v samotné povaze použitých metod, ale především v možném ohrožení strategických zájmů státu.

Statistické údaje za období 2010–2014

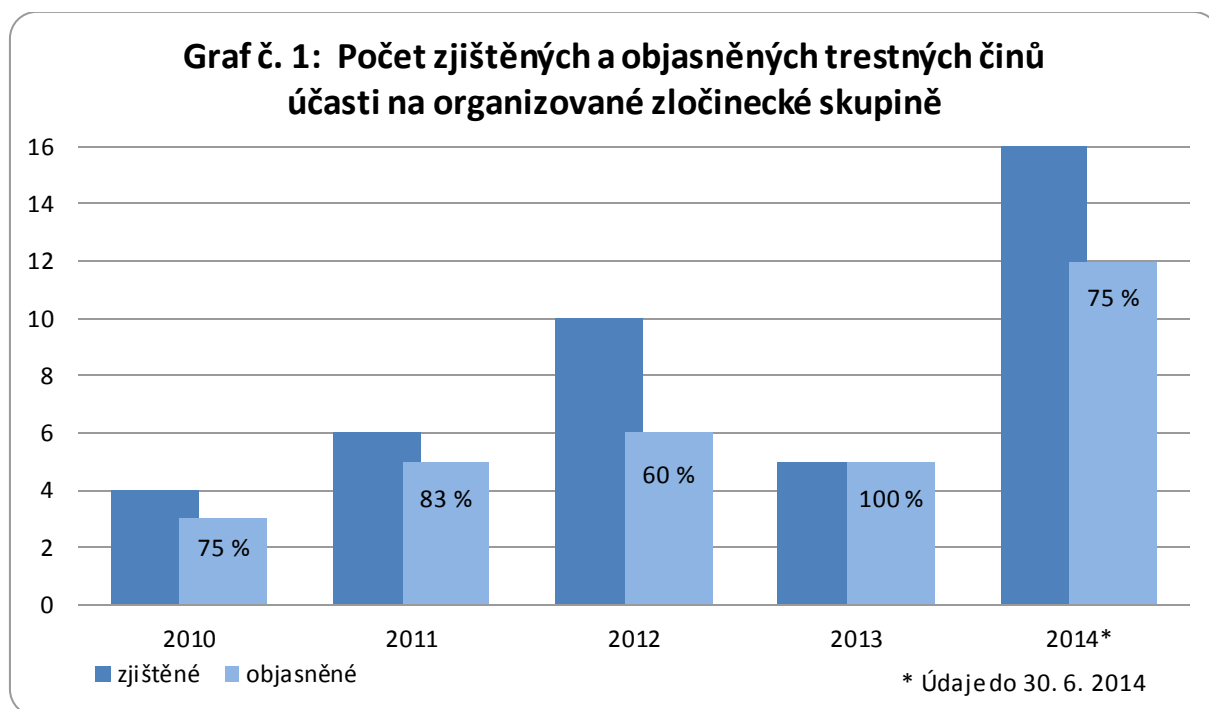
Oblast statistického vykazování výskytu organizovaného zločinu na území České republiky může být matoucí. Jedná se o celoevropský (ne-li celosvětový) problém, kdy chybí přesné ukazatele, které by umožnily sledovat celou škálu činností organizovaných zločineckých skupin komplexně.² Je tak velmi složité určit, kolik organizovaných zločineckých skupin operuje na daném území, jaké je jejich složení a početnost, jaké vykonávají činnosti a kolika a jakých trestných činů přesně se v rámci své činnosti dopouštějí a jaké mají přesné výnosy.

V České republice se výskyt organizovaného zločinu vyjadřuje počtem zjištěných a objasněných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině, případně počtem stíhaných a vyšetřovaných osob za trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině (v obou případech podle § 361 trestního zákoníku). Tyto počty přitom představují jen zlomek případů celkové trestné činnosti a především pak činnosti, která tradičně úzce souvisí s činností organizovaných zločineckých

² Na unijní úrovni tento problém řeší např. Statistický akční plán 2011–2015 (COM (2011) 713).

skupin podle informací bezpečnostních sborů – např. nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami (podle § 283 trestního zákoníku) nebo porušení práv k ochranné známce a jiným označením (podle § 268 trestního zákoníku).

Graf č. 1 znázorňuje absolutní počty zjištěných a procentuální podíl objasněných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině (podle § 361 trestního zákoníku) od začátku roku 2010 do konce června roku 2014. Z grafu zřetelně vyplývá, že **počet zjištěných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině v posledních několika letech výrazně stoupl**. Pouze za první polovinu roku 2014 bylo zjištěno 16 trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině, z nichž bylo 12 objasněno. To je výrazně více, než v jakémkoliv předchozím roce.

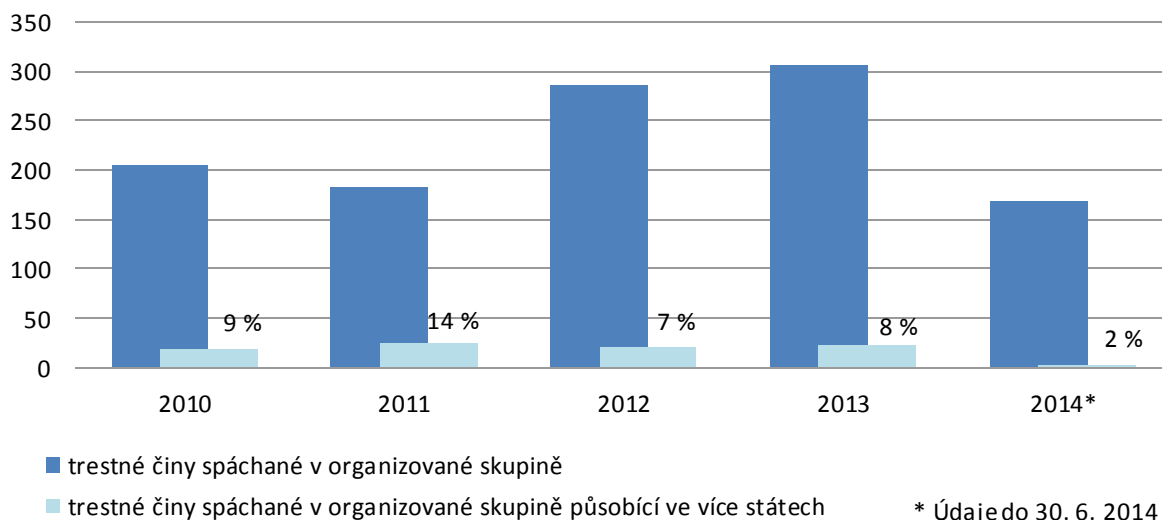

V tomto kontextu je vhodné uvést rovněž počet trestných činů, které byly spáchány „v organizované skupině“, případně „ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech“ podle § 42 písm. o) trestního zákoníku. Tyto údaje jsou zajímavé zejména proto, že napovídají o tom, které konkrétní trestné činnosti jsou předmětem organizovaného zločinu a které mají přesah také do zahraničí.

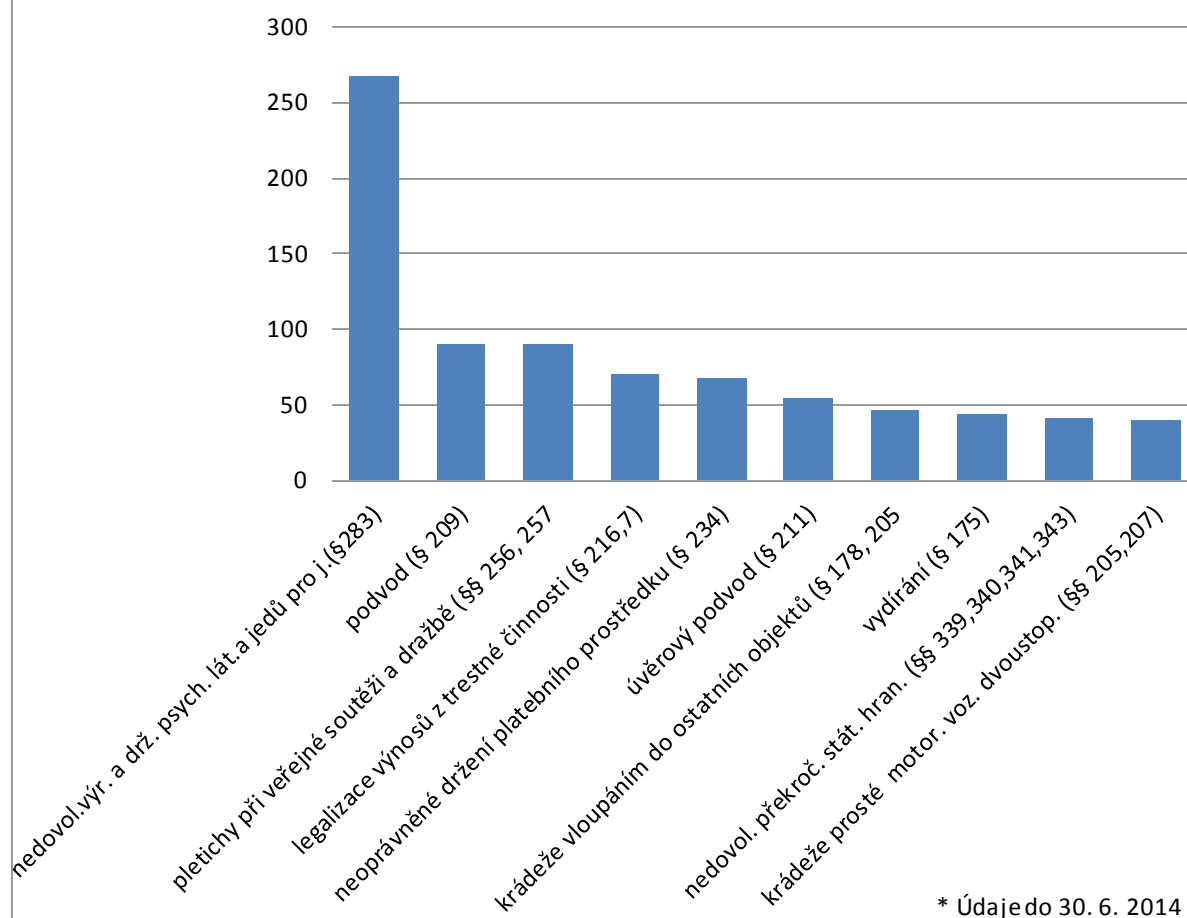
Graf č. 2 znázorňuje počet zjištěných trestných činů spáchaných v organizované skupině (včetně organizované skupiny působící ve více státech) za období od 1. ledna 2010 do 30. června 2014. Ačkoliv čísla v tomto grafu jsou daleko vyšší, než v grafu předchozím, je nutné mít na paměti, že ne všechny trestné činy spáchané v organizované skupině jsou organizovaným zločinem dle § 361 trestního zákoníku.

Na rozdíl od údajů k počtu zjištěných trestných činů účasti na organizované zločinecké skupině (podle § 361 trestního zákoníku) umožňují údaje k počtu skutků spáchaných v organizované skupině vzhled do konkrétních trestných činů, ke kterým se vztahují. Graf č. 3 znázorňuje deset trestných činů, které jsou nejčastěji páchany v organizované skupině v období od 1. ledna 2010 do 30. června 2014.

Graf č. 2: Počet zjištěných trestných činů spáchaných v organizované skupině v letech 2010-2014*

Graf č. 3: Trestné činy nejčastěji páchané v organizované skupině v letech 2010-2014*

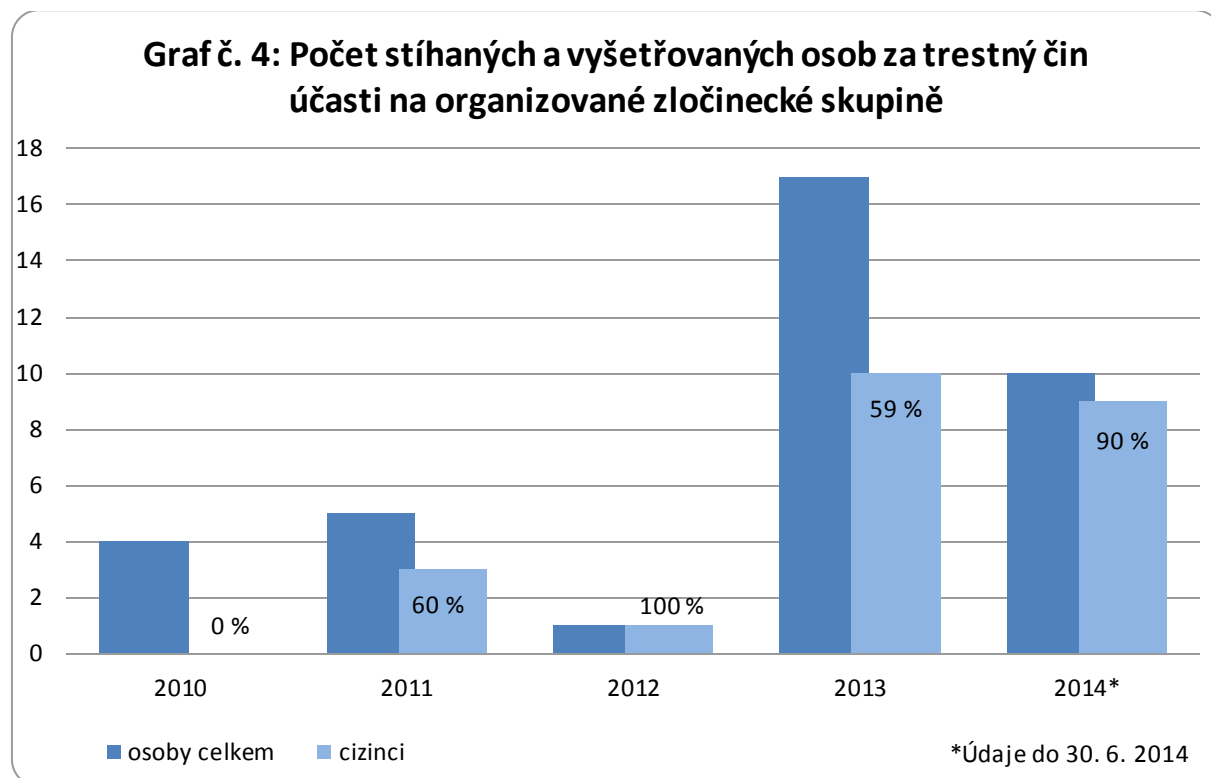

Z grafu č. 3 je patrné, že **zdaleka nejčastěji je takto páchan trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dle § 283 trestního zákoníku**, kde bylo ve sledovaném období zjištěno celkem 267 případů. Následuje **trestný čin podvodu dle § 209 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 91 případů), **trestný čin pletich při veřejné soutěži a dražbě dle § 256 a 257 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 90 případů) a **trestný čin legalizace výnosů z trestné činnosti dle § 216 a 217 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 70 případů). Rovněž je pozoruhodné, že významně je zastoupen trestný čin krádeže dvoustopých motorových vozidel (tj. automobilů).

Z dalších trestných činů páchaných v organizované skupině, které nejsou uvedené v grafu, avšak jsou z hlediska organizovaného zločinu zajímavé, lze uvést např. **trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny dle § 348 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 26 případů), **trestný čin úmyslného ohrožování nebo poškozování životního prostředí dle § 293 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 21 případů), **trestný čin obchodování s lidmi dle § 168 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 11 případů), nebo **trestný čin dotačního podvodu dle § 212 trestního zákoníku** (ve sledovaném období zjištěno 11 případů).

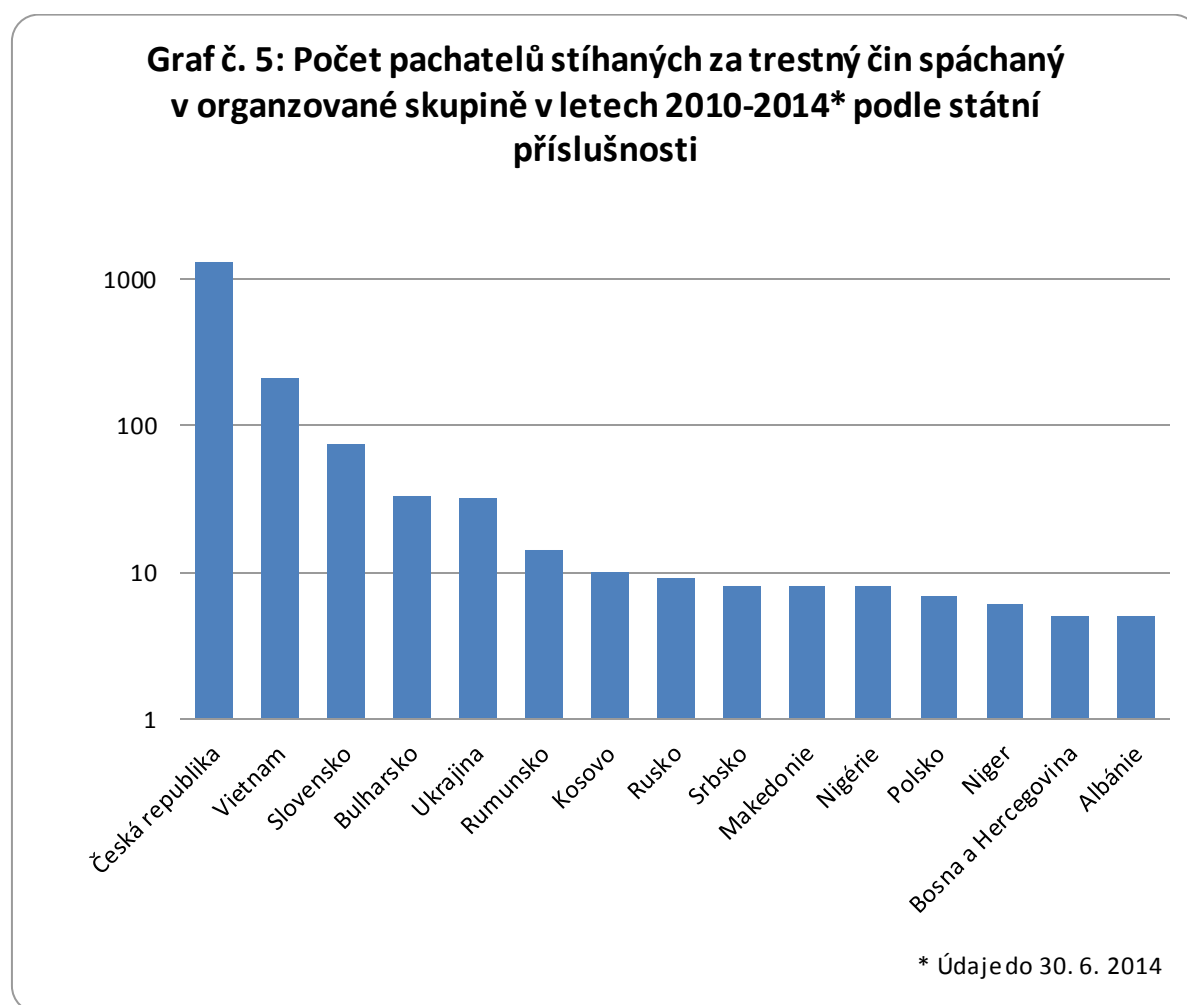
* * *

Výraznou měrou se na organizovaném zločinu páchaném na území České republiky podílejí cizí státní příslušníci. Soudě podle počtu stíhaných a vyšetřovaných osob tvoří tito v průměru více jak 50 % pachatelů. Podíl cizinců stíhaných za trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině dle § 361 trestního zákoníku v období od 1. ledna 2010 do 30. června 2014 je znázorněn na grafu č. 4.

Z pohledu státní příslušnosti jsou nejčastěji stíhanými a vyšetřovanými osobami za trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině dle § 361 trestního zákoníku státní příslušníci **České republiky, Vietnamské socialistické republiky a Ukrajiny**. Celkově bylo za sledované období (tj. od začátku roku 2010 do konce června roku 2014) stíháno a vyšetřováno kromě 10 občanů Česka také 11 občanů Ukrajiny, 11 občanů Vietnamu a 1 občan Slovenska.

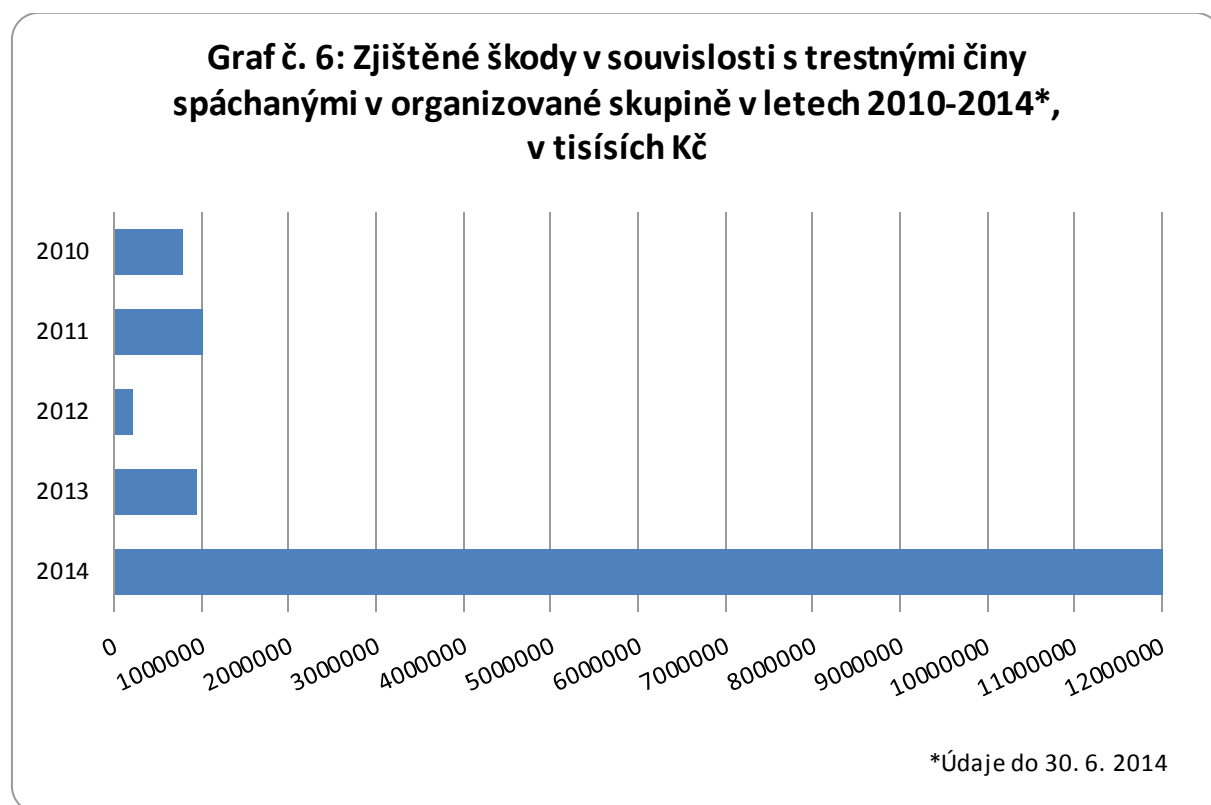
Graf č. 5 znázorňuje nejčastější pachatele stíhané za trestné činy spáchané v organizované skupině v období od 1. ledna 2010 do 30. června 2014 podle státní příslušnosti. **Celkem bylo za sledované období stíháno 1 785 osob, z čehož 1 305 (73 %) byli občané České republiky.** Druhou nejčastěji stíhanou skupinu tvořili v počtu 210 osob (12 %) občané Vietnamské socialistické republiky, následovaní v počtu 74 osob (4 %) Slovenskou republikou. Dále se na trestných činech spáchaných v organizované skupině podíleli nejvíce občané Bulharska, Ukrajiny, Rumunska, Ruska, Polska, Nigérie, Nigeru a států bývalé Jugoslávie. Pozoruhodně vysoké zastoupení mají právnické osoby, kterých bylo ve sledovaném období stíháno celkem 11 (0,6 %, tento údaj není zaznamenán na grafu).

* * *

Již několik let jsou ve statistikách kriminality vykazovány také způsobené škody. **Zatímco škody za trestný čin účasti na organizované zločinecké skupině se dají jen stěží vyčíslit a za sledované období nebyly shledány žádné, oblast trestných činů spáchaných v organizované skupině nabízí opět poněkud odlišný pohled na věc.**

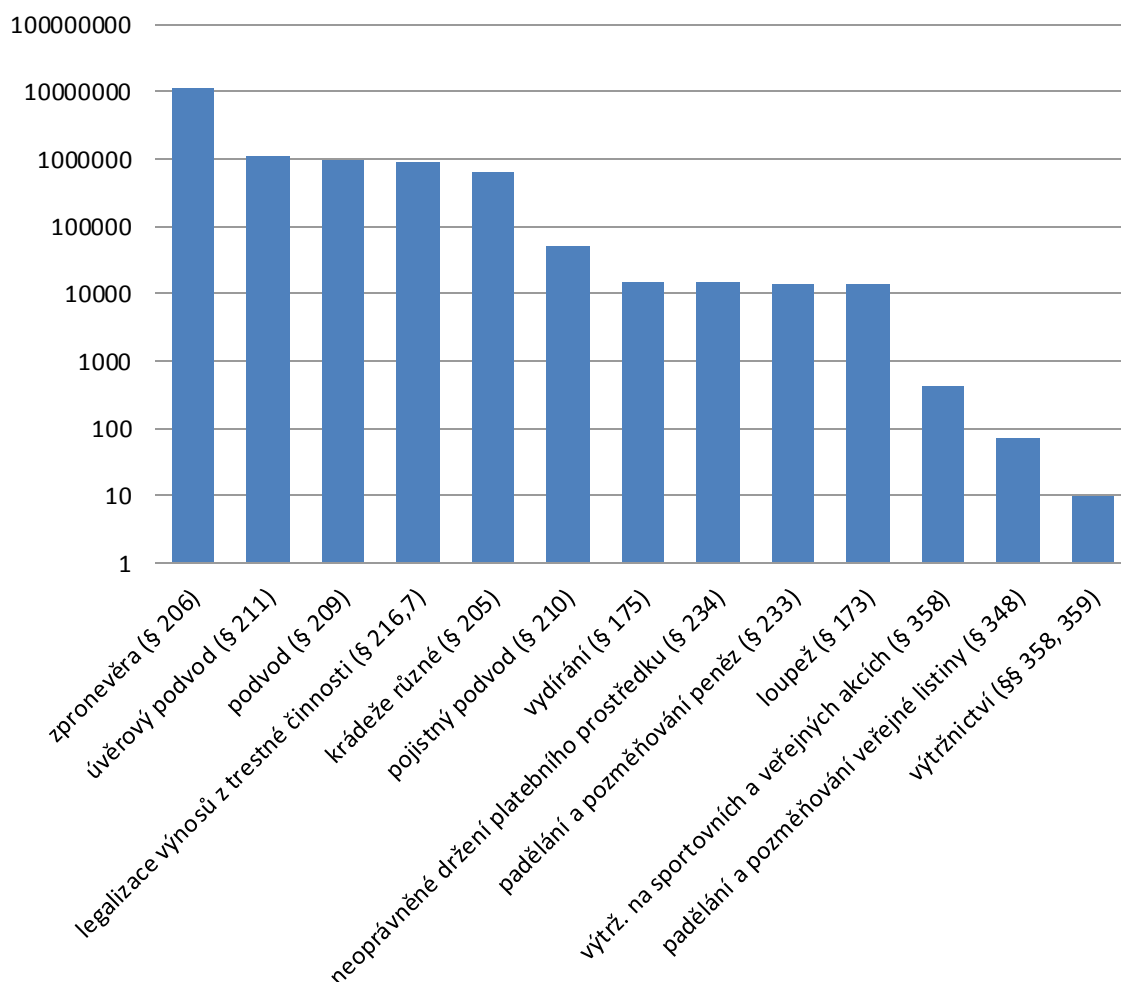
Na grafu č. 6 jsou znázorněny zjištěné škody v souvislosti s trestnými činy spáchanými v organizované skupině v období od 1. ledna 2010 do 30. června 2014. **Z grafu je patrné, že zjištěné škody se pro danou trestnou činnost v minulých letech pohybovaly pod hranicí 1 miliardy Kč.** V první polovině roku 2014 byla tato hranice daleko překročena zjištěním škod přesahujících 12 miliard Kč. To bylo způsobeno zjištěním vysokých škod v souvislosti s několika případy zpronevěry dle § 206 trestního zákoníku (v první polovině roku 2014 zjištěny škody ve výši téměř 11 miliard Kč, zatímco v předchozích letech nedosahovaly roční zjištěné škody u těchto případů v průměru ani 100 milionů Kč) a případy legalizace výnosů z trestné činnosti dle § 217 trestního zákoníku (v první polovině roku 2014 zjištěny škody ve výši 0,5 miliardy Kč, zatímco v předchozích letech se rovněž roční zjištěné škody pohybovaly pod hranicí 100 milionů Kč).

Graf č. 7 znázorňuje výši škod zjištěných při těch trestných činech, které byly od 1. ledna 2010 do 30. června 2014 spáchaný v organizované skupině. Jak ukazuje graf, za celé sledované období bylo zdaleka nejvíce škod zjištěno v souvislosti s trestným činem zpronevěry dle § 206 trestního zákoníku (celkem za sledované období více jak 11 miliard Kč), dále s trestným činem úvěrového podvodu dle § 211 trestního zákoníku, podvodu dle § 209 trestního zákoníku a legalizace výnosů z trestné činnosti dle § 216 trestního zákoníku (celkem za sledované období u všech kolem 1 miliardy Kč). Značné škody byly zjištěny v souvislosti s různými krádežemi dle § 205 trestního zákoníku (celkem za sledované období více jak 600 milionů Kč) a pojistnými podvody dle § 210 trestního zákoníku (celkem za

sledované období více jak 50 milionů Kč). Je nutné podotknout, že výše zjištěných škod z roku na rok u mnohých druhů trestných činů značně kolísá.

Graf č. 7: Zjištěné škody u trestných činů spáchaných v organizované skupině v období let 2010-2014 podle trestného činu

Nejvlivnější skupiny a jejich zaměření

K nejvýznamnějším organizovaným zločineckým skupinám působícím na území České republiky patří dlouhodobě skupiny ruskojazyčné, asijské a české, přičemž zde významně působí mj. též skupiny albánské, nigerijské, rumunské a bulharské. Zatímco tři hlavní skupiny se věnují široké škále činností, menší skupiny jsou úzce specializované. Většina skupin má silné vazby na zahraničí, přičemž v některých případech tvoří nedílnou součást nadnárodních kriminálních uskupení. Mnohé skupiny, ač mají „základnu“ na území České republiky, páchají trestnou činnost na celém území střední Evropy. Je nutné zmínit, že pokračuje trend internacionalizace zločineckých skupin, které jsou stále častěji národnostně smíšené – a to jak v rámci regionální příslušnosti (např. u tzv. „ruskojazyčných skupin“), tak v rámci spolupráce českých občanů s cizinci.

Ruskojazyčné zločinecké skupiny

Tyto skupiny, složené zpravidla z příslušníků kavkazských etnik, ale také z Rusů a Ukrajinců, působí na území České republiky dlouhodobě a latentně, přičemž jejich kriminální aktivity mají významný přesah do všech zemí střední Evropy. Tyto skupiny se nejčastěji věnují majetkové trestné činnosti (krádeže luxusního zboží), nedovolené distribuci omamných a psychotropních látek, padělání a pozměňování veřejných listin, ale také vysoce výnosné hospodářské trestné činnosti (především skrze masivní podvody na daních z přidané hodnoty). Ačkoliv se v uplynulých letech podařilo některé ruskojazyčné zločinecké organizace výrazně oslabit dopadením a odsouzením jejich vůdčích autorit, jejich infrastruktura na území České republiky zůstává prakticky nedotčena a tedy i plně funkční.

Asijské zločinecké skupiny

V rámci těchto skupin dominuje na území České republiky vietnamská zločinecká komunita. Ta si udržuje rozhodující kontrolu nad trestnou činností páchanou na území České republiky, přičemž dlouhodobě vykazuje mimořádnou úroveň stability.

Nejvýznamnější trestnou činností páchanou vietnamskými zločineckými skupinami je trestná činnost založená na neplnění daňových povinností (daňové úniky přímých i nepřímých daní) a krácení celních poplatků při dovozu zboží ze států mimo Evropskou unii, zejména z Čínské lidové republiky. Prostřednictvím této trestné činnosti jsou ročně způsobovány škody ve výši až několika miliard korun, přičemž klíčem k řešení dané trestné činnosti je spolupráce s Čínskou lidovou republikou, jejíž orgány mohou poskytnout potřebné informace o původu a skutečné hodnotě zboží.

Další významnou aktivitou vietnamských zločineckých skupin je nelegální výroba a distribuce zakázaných omamných a psychotropních látek, a to i mimo území České republiky, zejména ve Spolkové republice Německo. V posledním roce byl sledován přesun od výroby a distribuce marihuany k výrobě a distribuci metamfetaminu (pervitinu), které se přitom přesunují do regionů sousedících se Spolkovou republikou Německo.

Objevují se také případy zapojení do nelegálního obchodu s chráněnými druhy (rohy nosorožce, slonovina, tygři).

České zločinecké skupiny

Tyto skupiny se nejčastěji zabývají trestnou činností spojenou s výkonem státní a veřejné správy, přičemž jejich hlavním cílem jsou dotace a fondy Evropské unie a veřejné zakázky, v souvislosti se kterými tyto skupiny páchají rozsáhlou ekonomickou trestnou činností. Tyto aktivity úzce souvisejí s aktivním vyhledáváním kontaktů s cílem korupčního průniku do zájmových orgánů. Významným terčem těchto snah jsou orgány činné v trestním řízení, tj. Policie České republiky, státních zastupitelství a soudů, a to na celorepublikové i regionální úrovni. Tyto aktivity způsobují podle

odhadů ročně několikamiliardový odliv kapitálu z národního rozpočtu – prostředky, které jsou tak z peněženek daňových poplatníků převedeny takřka v plné výši přímo do kapes pachatelů.³

Mnohé menší skupiny se zaměřují na ekonomickou kriminalitu související s konkurzními řízeními (vytváření fingovaných pohledávek pro uvedení firmy do konkurzu nebo naopak k odsávání aktiv již bankrotující firmy prostřednictvím přihlášení fingované pohledávky) a s podvody na daních z přidané hodnoty, spotřebních daních a pojistnými a leasingovými podvody. Rovněž se české zločinecké skupiny zapojují do obchodování s lidmi.

Albánské zločinecké skupiny

Tyto skupiny jsou tvořeny převážně osobami kosovoalbánské národnosti, jejichž státní příslušnost zahrnuje takřka všechny státy západního Balkánu. Tyto skupiny se specializují na nelegální výrobu a distribuci heroinu, který na území České republiky dopravují tzv. balkánskou cestou z Turecka. Klíčovým prvkem v omezování činnosti těchto skupin je mj. vynikající spolupráce s bezpečnostními sbory zemí západního Balkánu.

Nigerijské zločinecké skupiny

Činnost těchto skupin v posledních letech nabývá na významu, ačkoliv jejich rozvoj je oproti předpokladům pomalejší. Nigerijské zločinecké skupiny se nejčastěji věnují nelegální výrobě a distribuci kokainu, marihuany a tabletových amfetaminů, obchodu s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a napomáhání k neoprávněnému pobytu na území (podle § 341 trestního zákoníku), zpravidla prostřednictvím účelových manželství. Složitost odkrývání trestné činnosti těchto skupin spočívá především na jazykové bariéře a absenci přímých kontaktů na nigerijské bezpečnostní sbory.

Rumunské a bulharské zločinecké skupiny

Zde se rovněž jedná o skupiny, které na území České republiky nabývají na významu. Specifikem těchto skupin (které často spolupracují) je kočovný charakter: nezůstávají dlouho v žádné konkrétní lokalitě, nýbrž se neustále přesouvají mezi jednotlivými zeměmi schengenského prostoru. Jejich trestná činnost spočívá především v sezónních krádežích (kapesních či v obchodních centrech a na dálničních odpočívadlech) a podvodech prostřednictvím skimmingu (tj. kopírování údajů z platebních karet a jejich následné zneužívání). Menší měrou se tyto skupiny podílejí na obchodu s lidmi.

* * *

Kromě již zmíněných aktivit se organizované zločinecké skupiny podílejí na území České republiky mj. na autokriminalitě, obchodu s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování i nucené práce a jiných forem vykořisťování, nelegální migraci (včetně pašování migrantů), nelegálním obchodu se zbraněmi, padělání a pozměňování dokladů a platebních prostředků a porušování práv k ochranné známce a autorským právům.

³ Otázkou Evropských fondů se podrobněji zabývá Ministerstvo pro místní rozvoj, které mj. nechalo vypracovat materiál Strategie pro boj s podvody a korupcí v rámci čerpání fondů Společného strategického rámce v období 2014–2020, jehož hlavním cílem je minimalizace podvodů při implementaci Evropských strukturálních fondů.

Mezi tzv. doprovodné činnosti, které jsou nedílnou součástí portfolia každé zločinecké skupiny, patří v největší míře korupce, dále pak vydírání a zastrašování a v nezanedbatelném rozsahu také nelegální ozbrojování a násilná trestná činnost.

Nadcházející hrozby

V rámci organizovaného zločinu nabývají na důležitosti ty trestné činnosti, které souvisejí s rozvojem informačních a komunikačních technologií a jejich využíváním za účelem nabídky nelegálního zboží a služeb. Zároveň platí, že tam, kde bezpečnostním sborům scházejí nástroje či informace, se činnost organizovaných zločineckých skupin zintenzivňuje a investice zvyšují. Předmětný materiál se proto zaměřuje zejména na ty hrozby, ve kterých bezpečnostním sborům (obzvláště pak Policii České republiky) chybí potřebné nástroje k jejich efektivní prevenci a potlačování. V tomto kontextu patří mezi klíčové hrozby příštích let informační a počítačová kriminalita, kriminalita související s paděláním a pozměňováním identifikačních dokladů a jiných veřejných listin a neoprávněné nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů.

Informační a počítačová kriminalita

Jednou z nejzávažnějších hrozeb následujících let je bezesporu informační a počítačová kriminalita. Zde je nutné uvést, že kromě trestné činnosti ve smyslu příslušných zákonných znění (§ 230, 231 a 232 trestního zákoníku) nabývají počítače a internet na důležitosti především jako prostředí, ve kterém zločinecké skupiny páchají celou řadu činností jinak s počítači či internetem nesouvisejících. Internet se tak stává samostatnou dimenzí, ve které se nejen uskutečňují různé podvody (např. vylákání finančních příspěvků či krádeže identity), ale ve kterém se uzavírají obchody s nelegálním zbožím a službami (např. nabídka dětské pornografie, exempláře chráněných druhů či prodej padělaného zboží).

Podle informací Evropského centra pro boj proti kyberkriminalitě, které vzniklo jako součást Europolu, způsobuje informační a počítačová kriminalita ročně na celém světě škody přesahující částku 290 miliard EUR. Zpráva Norton Cybercrime Report sděluje, že ročně se stane obětí informační a počítačové kriminality 556 milionů osob. Za sledované období 12 měsíců se 46 % dospělých osob s přístupem k internetu stalo obětí informační a počítačové kriminality. Z nezávislé studie vypracované pro společnost Google vyplývá, že v roce 2009 přispěl internet českému hospodářství odhadem 130 miliard Kč, což činilo podíl 3,6 % HDP, a že do roku 2015 by měl tento podíl činit 5,7 % HDP. Internet je však pro českou ekonomiku významnější, než naznačuje jeho podíl na HDP, neboť některé důležité ekonomické aktivity spotřebitelů a firem nejsou v odhadu HDP přímo zohledněny. V tomto ohledu je zajištění bezpečnosti internetu a s tím spojený postih protiprávních aktivit v informačních technologiích, které mají ve většině případů charakter trestné činnosti, zásadním úkolem. Tuto skutečnost reflektuje též Vyhodnocení hrozeb závažného a organizovaného zločinu z roku 2013, vypracovaného Europolem (SOCTA 2013).

Proto je velmi důležité, aby Policie České republiky disponovala dostatečnými prostředky k tomu, aby mohla včas a efektivně zasahovat proti všem druhům počítačové a informační kriminality. Jinak se

celá doména počítačů, internetu a informačních a komunikačních technologií obecně vymkne kontrole bezpečnostních orgánů a bude způsobovat nevyčíslitelné škody státu i spotřebitelům.

Padělání a pozměňování dokladů

Nelegální migrace je v současné době jedním z nejpalčivějších problémů Evropské unie. Zatímco Česká republika nepatří (zatím) mezi hlavní cílové země migrantů, trestná činnost související s nelegální migrací nabývá na českém území v posledních letech na důležitosti a je otázkou času, kdy bude muset i Česká republika čelit vlnám nelegálních přistěhovalců. Tento scénář je obzvláště pravděpodobný v případě, že se bude zhoršovat ekonomická situace a stupňovat konflikty v regionech blízkého a středního východu a severní Afriky.

Hlavním prostředkem nelegální migrace jsou padělané a pozměněné osobní doklady. V této oblasti hraje Česká republika v rámci Evropské unie významnou roli centra zpracování a distribuce nelegálních dokladů cizích států, ale i české doklady jsou předmětem padělání a pozměňování. V této oblasti je potřeba zajistit důkladnou ochranu systému jejich zabezpečování, a to skrze ucelený přístup v odhalování a potlačování nelegálního nakládání s nimi ze strany příslušných útvarů Policie České republiky.

Dle informací Policie České republiky bylo v roce 2013 v České republice vyšetřováno 113 případů trestné činnosti v souvislosti s doklady, v roce 2012 bylo případů 191 a v roce 2011 bylo případů 153. Celkově bylo v roce 2013 na území České republiky zjištěno 2 475 neregulérních dokladů, z toho bylo 96 dokladů třetích zemí (ostatní doklady byly států Evropské unie). Tyto doklady jsou nejčastěji využívány k nelegální migraci, páchání podvodů, vytváření falešných identit pro osoby v pátrání, pro osoby podezřelé z trestné činnosti či pro osoby podezřelé z mezinárodního terorismu. Využívány jsou také např. pro páchání finanční kriminality, pojistných a úvěrových podvodů, krácení daní, nebo legalizaci výnosů z trestné činnosti. Dle odhadů jsou roční způsobené škody na území České republiky v rozsahu 5–6 desítek milionů Kč ročně, zaznamenán byl také pokus o realizaci úvěrového podvodu, v němž by škoda dosáhla zhruba miliardu Kč. Doklady lze zakoupit jednotlivě, ale také jako celý set (občanský průkaz, cestovní pas, řidičský průkaz); k přeposílání dokladů jsou využívány také zásilkové a doručovací firmy.

Neoprávněné nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů

Touto trestnou činností se rozumí především neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (podle § 299 a 300 trestního zákoníku a zákona č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy). Tato kriminalita byla doposud brána jako marginální a uniká též pozornosti útvarů Policie České republiky s celostátní působností. Nicméně postupně dochází k nárůstu zjištěných případů i jejich rozsáhlosti (v roce 2011 zjištěno 8 případů, v roce 2013 zjištěno 41 případů, z toho 18 zločinů). Současně narůstá i poptávka po exemplářích chráněných rostlin a živočichů, přičemž nelegální obchod s těmito komoditami přináší organizátorům i milionové výnosy.

Nelegální obchod s chráněnými druhy se od roku 2013 významně diskutuje také napříč Evropskou unií i celým světem. Dle Vyhodnocení hrozeb závažného a organizovaného zločinu z roku 2013 (SOCTA 2013), vypracovaného Europol, se jedná o specifickou hrozbu, která vyžaduje intenzivní

monitoring. Sdělením SOCTA se zabýval také Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti a Evropská komise, kteří budou téma nadále sledovat.⁴

Klíčem k úspěšnějšímu potlačování této trestné činnosti je kromě odborné znalosti problematiky, pochopení modu operandi skupin, které se jí zabývají, a podrobné analýzy skutečností, které znesnadňují její efektivní odhalování, vyšetřování a trestání pachatelů, klíčová také efektivní spolupráce mezi jednotlivými dotčenými orgány státní správy, zejména pak mezi Policií České republiky, Celní správou České republiky a Českou inspekcí životního prostředí.

⁴ V souvislosti se zhoršující se situací v oblasti nelegálního obchodu se zvířaty a rostlinami UNODC v květnu 2014 přijal nový Global Programme for Combatting Wildlife and Forest Crime (<http://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2014/May/unodc-adopts-new-global-programme-for-combatting-wildlife-and-forest-crime.html?ref=fs1>).

Vyhodnocení plnění úkolů Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011–2014

Míru plnění úkolů Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2011–2014 lze hodnotit pozitivně. Ze 17 úkolů bylo splněno a dokončeno 6 úkolů, další 4 úkoly byly splněny a jsou plněny průběžně i dále, 5 úkolů bylo splněno částečně a jsou ve fázi dokončování. Pouze 2 úkoly nebyly splněny:

- **úkol č. 3, tj. vypracovat program dlouhodobé spolupráce se státy západního Balkánu**, se stal nadbytečným a překonaným s rozvojem Programu bezpečnostní rozvojové spolupráce se zeměmi západního Balkánu a nastavením fungujících mechanismů pro výměnu informací a operativní spolupráci (včetně sjednání příslušných smluv) mezi Policií České republiky a partnerskými útvary v regionu, z tohoto důvodu nebyl tento úkol znovu zařazen do předmětné koncepce;
- **úkol č. 8, tj. navázat kontakt s Čínskou lidovou republikou na ministerské úrovni**, a to za účelem otevření cesty další spolupráci na expertní úrovni, nebyl splněn z důvodu čekání na příhodný politický moment v obou zemích, a proto byl tento úkol znovu zařazen do předmětné koncepce.

Některé úkoly byly splněny dříve a/nebo nad rámec zadání. To se týká především oblasti uzavírání smluv o policejní spolupráci, kde se oproti původnímu plánu podařilo dokončit proces sjednávání a podpisu smluv se všemi zeměmi západního Balkánu (úkol č. 4) a s vybranými zeměmi jižního Kavkazu (úkol č. 5). Zcela nad rámec plánu byl předán návrh smlouvy partnerům v Číně (souvisí s úkolem č. 8) a Nigérii (souvisí s úkolem č. 6). Dosud nedošlo k podpisu smlouvy o policejní spolupráci s Vietnamem (úkol č. 7), jednání o jejím textu však již byla ukončena a text je připraven.

Další úkoly, ačkoliv byly dle zadání splněny a mohly být ukončeny, jsou z důvodu jejich soustavného přínosu nadále implementovány průběžně. Jedná se např. o zapojování příslušníků Policie České republiky do relevantních aktivit Evropské unie (úkol č. 2), práce ve společných pracovních týmech zaměřených na odhalování organizovaného zločinu (úkol č. 9), nebo zefektivnění předávání informací mezi správci daně a Policií České republiky. Úkol, který spočíval v zavedení společného týmu Policie České republiky a správců daně za účelem odhalování a rozkrývání určeného druhu daňové kriminality (úkol č. 11), je v současné době rozpracováván do projektu vytvoření společného pracoviště Policie České republiky, Generálního finančního ředitelství a Generálního ředitelství cel, což výrazným způsobem pozitivně překračuje hranice zadání. Velmi pozitivně lze hodnotit též např. ratifikaci Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a jejích dvou dodatkových protokolů, ke které došlo na konci roku 2013. Díky ratifikaci Úmluvy je Česká republika nyní plně zapojena do procesu boje proti organizovanému zločinu koordinovaného Organizací spojených národů.

Mnohé úkoly byly jejich splněním přetaveny v úkoly, které je vhodné zahrnout do koncepce na následující období. Z tohoto důvodu je pod popisem plnění každého úkolu stručně popsán návrh dalšího postupu.

Úkol č. 1	Vypracovat vyhodnocení situace organizovaného zločinu na území České republiky
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. června 2012
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Stav	úkol byl splněn

Způsob plnění:

Vyhodnocení situace organizovaného zločinu na území České republiky bylo vypracováno odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, ve spolupráci s Policií České republiky. Z důvodu citlivého obsahu je vyhodnocení k dispozici pouze pro vnitřní potřebu bezpečnostních sborů.

Vyhodnocení popisuje stav organizovaného zločinu na území České republiky. Materiál rozlišuje mezi tzv. „klasickým“ organizovaným zločinem (souhrn nelegálních činností páchaných organizovanými zločineckými skupinami, dle zákonného vymezení; v České republice je tento organizovaný zločin značně internacionalizovaný, stabilizovaný a specializovaný) a tzv. „moderním“ organizovaným zločinem (působení vlivových – klientelistických – sítí a podnikatelsko-mocenských struktur, které narušuje vládu práva a ohrožuje liberální ekonomiku a demokratické instituce státu; v České republice je doménou především českých občanů, kdy se nejčastěji jedná o osoby právnicko-podnikatelsko-politické sféry s etablovanou reputací a solidním společenským i ekonomickým postavením). Dále shrnuje nejvlivnější zločinecké skupiny na území České republiky a jejich aktivity. Podstatná část vyhodnocení je věnována nastupujícím aktivitám zločineckých skupin, kde přikládá významnou roli počítačové a informační kriminalitě. Součástí materiálu je vyhodnocení vnitrostátní i mezinárodní spolupráce bezpečnostních sborů České republiky v oblasti potlačování organizovaného zločinu. V závěru materiálu jsou rozebrány hlavní budoucí výzvy související s odhalováním a potlačováním organizovaného zločinu v České republice, včetně návrhů dalšího postupu.

Návrh dalšího postupu:

Poznatky a závěry materiálu byly mj. využity jako podklad pro předmětnou koncepci. Vzhledem k vysoké využitelnosti materiálu v oblasti navrhování opatření v boji proti organizovanému zločinu je do předmětné koncepce zařazen úkol vypracovat vyhodnocení situace organizovaného zločinu na území České republiky v roce 2016 Ministerstvem vnitra.

Úkol č. 2	Zapojit policejní experty do těch aktivit Evropské unie, které z hlediska České republiky představují největší potenciální přínos pro praktickou policejní práci a spolupráci při potírání organizovaného zločinu (včetně vytvoření odůvodněného seznamu aktivit a odpovědných účastníků za Českou republiku)
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2012
Indikátor plnění	posílení výměny relevantních, zejména praktických informací a zkušeností s evropskými partnery, zavedení pravidelných kontaktů
Stav	úkol je plněn průběžně

Způsob plnění:

Pro vnitřní potřebu byl vypracován seznam všech aktivit na poli Evropské unie, kterých se účastní zástupci Policie České republiky. Tyto aktivity zahrnují účast na pracovních skupinách, projektech, školeních a dalších ad hoc činnostech pořádaných Evropskými institucemi. Těchto aktivit se účastní především zástupci specializovaných útvarů Policie České republiky, nejčastějším předmětem těchto aktivit je boj proti obchodu s drogami, obchodu s lidmi, finanční a hospodářské kriminalitě a korupci, ale také autokriminalitě, nebo nelegální migraci. Příkladem může být zapojení zástupců Policie České republiky do několika projektů v rámci Evropské multidisciplinární platformy proti kriminálním hrozbám (EMPACT). Předmětem spolupráce je také technická podpora výměny informací a operativní spolupráce. Problematickým bodem zůstává financování účasti policejních expertů na těchto aktivitách, kde účast není hrazena pořadatelem. Tato skutečnost omezuje účast českých policejních expertů na některých zájmových aktivitách.

Návrh dalšího postupu:

Aktivní účast zástupců Policie České republiky na aktivitách Evropské unie má jednoznačný a pozitivní vliv na oblast výměny informací, předávání zkušeností, a s tím související řešení trestné činnosti na národní i evropské úrovni, kdy je česká policie schopna využívat zkušeností zahraničních expertů a prostředků evropské spolupráce. Z těchto důvodů je vhodné, aby Policie České republiky v tomto úsilí pokračovala i nadále, včetně aktivního vyhledávání finančních prostředků na tyto aktivity.

Úkol č. 3	Vypracovat program dlouhodobé spolupráce se státy západního Balkánu v oblasti boje proti organizovanému zločinu
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. března 2013
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Stav	úkol nebyl splněn

Způsob plnění:

Program dlouhodobé spolupráce se státy západního Balkánu nebyl vypracován v mantinelech zadání. Důvodem je fakt, že se během posledních tří let Policií České republiky, ve spolupráci s Ministerstvem vnitra, podařilo rozvinout již funkční mechanismus spolupráce se státy západního Balkánu, který je založen na osobních kontaktech, sdílených informačních kanálech a společných postupech v oblasti řešení závažné trestné činnosti. Spolupráce se opírá o činnost styčného důstojníka pro mezinárodní policejní spolupráci působícího při Zastupitelském úřadě České republiky v Bělehradě a spočívá v zapojení českých policejních příslušníků jednak do mezinárodních misí v Kosovu (UNMIK, EULEX), jednak do Programu bezpečnostní rozvojové spolupráce Ministerstva vnitra. Tyto činnosti značně podpořilo také úspěšné uzavření smluv o policejní spolupráci se všemi relevantními partnery České republiky na západním Balkáně (viz následující úkol). Policejní spolupráce s regionem západního Balkánu je dále předmětem úsilí v rámci regionálních uskupení – Salzburského Fóra a Států V4 – které směřuje ke koordinaci a harmonizaci aktivit jednotlivých členských států v tomto regionu. Česká republika se aktivně angažuje také v rámci těchto fór.

Návrh dalšího postupu:

Státy západního Balkánu budou i v následujících letech patřit k nejdůležitějším partnerům České republiky v oblasti boje proti organizovanému zločinu. Je vhodné, aby Ministerstvo vnitra a Policie České republiky pokračovali v zavedené spolupráci, udržovali její úroveň a podporovali její rozšiřování a prohlubování (např. vysláním styčného důstojníka pro mezinárodní policejní spolupráci do Albánie a/nebo Kosova).

Úkol č. 4	Dokončit proces sjednávání smluv o policejní spolupráci s Bosnou a Hercegovinou a s Černou Horou
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	průběžně dle připravenosti partnerů
Indikátor plnění	podpis a vstup v platnost smlouvy o policejní spolupráci
Stav	úkol byl splněn ⁵

Způsob plnění:

Smlouva mezi Českou republikou a Bosnou a Hercegovinou o policejní spolupráci byla podepsána dne 12. září 2013 v Sarajevu. V současné době probíhá v obou státech ratifikační proces. Předpokládáný termín ukončení ratifikačního procesu v České republice je polovina roku 2014.

Smlouva mezi Českou republikou a Černou Horou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, podepsaná dne 22. června 2012 v Podgorici, vstoupila v platnost dne 1. ledna 2014.

Návrh dalšího postupu:

Česká republika má v současné době sjednány smlouvy o policejní spolupráci se všemi relevantními státy západního Balkánu (tj. Albánií, Bosnou a Hercegovinou, Černou Horou, Makedonií a Srbskem). Neočekávaně svižné splnění tohoto úkolu mj. pomohlo konsolidovat spolupráci České republiky s regionem západního Balkánu. V další fázi lze doporučit, aby Ministerstvo vnitra průběžně aktualizovalo uzavřené smlouvy dle potřeby obou stran.

Úkol č. 5	Zahájit proces sjednávání smluv o policejní spolupráci s Gruzíí a s Arménií se specifikací klíčových oblastí spolupráce
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	průběžně dle připravenosti partnerů
Indikátor plnění	zahájení jednání o textu smlouvy o policejní spolupráci
Stav	úkol byl splněn

Způsob plnění:

Na konci roku 2013 byl dojednán text Smlouvy mezi Českou republikou a Gruzíí o spolupráci v boji proti trestné činnosti. V současné době se připravuje návrh na sjednání smlouvy. Po ukončení

⁵ Smlouva je ke dni 20. května 2014 v ratifikačním procesu. Obě komory Parlamentu České republiky daly souhlas k ratifikaci smlouvy – Senát dne 20. března 2014 a Poslanecká sněmovna dne 15. května 2014. V nejbližší době bude smlouva předložena k ratifikaci prezidentu republiky.

vnitrostátního projednání návrhu na sjednání bude smlouva připravena k podpisu. Po podpisu bude předložena k vyslovení souhlasu s ratifikací oběma komorám Parlamentu a následně k ratifikaci prezidentu republiky.

Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Arménské republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti byla podepsána dne 30. ledna 2014 v Praze. Na české straně v současné době probíhá ratifikační proces. Předpokládaný termín ukončení ratifikačního procesu v České republice je konec roku 2014.

Návrh dalšího postupu:

Neočekávaně svižné dokončení tohoto úkolu by mělo sloužit jako povzbuzení policejní spolupráce mezi Českou republikou a regionem jižního Kavkazu (především s Arménií a s Gruzií). Jistá spolupráce již proběhla v rámci Programu bezpečnostní rozvojové spolupráce Ministerstva vnitra, přičemž lze doporučit, aby Ministerstvo vnitra a Policie České republiky vyvíjeli další aktivity směřující ke spolupráci v boji proti organizovanému zločinu s tímto regionem.

Úkol č. 6	Vypracovat plán policejní spolupráce s Nigérií
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. září 2013
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Stav	úkol byl splněn

Způsob plnění:

Plán policejní spolupráce s Nigérií byl vypracován úřadem služby kriminální policie a vyšetřování Policejního prezidia České republiky. Na rozdíl od předpokladů nedošlo na území České republiky v posledních 3 letech k významnému nárůstu činnosti nigerijských zločineckých skupin. Činnost nigerijských organizovaných skupin byla mimo jiné také utlumena v roce 2012–2013 vzhledem k rozkrytí několika rozsáhlejších případů. Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (např. případ obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování). Přesto zůstává Nigérie mezi africkými státy zájmovou zemí, s níž má Policie České republiky v oblasti boje proti organizovanému zločinu zájem navázat užší spolupráci.

V plánu je vyhodnocena trestná činnost občanů nigerijské státní příslušnosti (která se za posledních 5 let výrazně nezměnila), jakožto dlouhodobý rozvoj nigerijských zločineckých skupin a jejich hlavních aktivit na území České republiky, mezi které patří především nelegální migrace, obchod s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a obchod s drogami. Dále jsou reálně vyhodnoceny možnosti spolupráce s Nigérií a určeny aktivity směřující k budoucí spolupráci. Ty zahrnují podpis smlouvy o policejní spolupráci mezi Českou republikou a Nigerijskou federativní republikou, expertní stáž na národní ústředně Interpolu Lagos (která je ústředním bodem pro mezinárodní policejní spolupráci s Nigérií), vyslání styčného důstojníka pro mezinárodní policejní spolupráci na Zastupitelský úřad České republiky v Abuji a navázání přímého kontaktu s nigerijskou protidrogovou policejní jednotkou.

V návaznosti na vypracování plánu byl koncem roku nigerijské straně předán návrh smlouvy o policejní spolupráci (Smlouva mezi Českou republikou a Nigerijskou federativní republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti), dosud bez reakce.

V rámci rozpracovávání spolupráce s Nigérií uspořádal odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ve spolupráci s Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování ve dnech 6. a 7. listopadu 2012 workshop týkající se trestné činnosti páchané nigerijskými organizovanými kriminálními skupinami se zaměřením na obchod s lidmi. Cílem workshopu byla výměna operativních informací mezi příslušníky policie o modu operandi pachatelů, způsobech vyšetřování dané trestné činnosti a navázání kontaktů se zahraničními partnery (příslušníky policie z Rakouska, Německa, Itálie, Francie a Nigérie).

Návrh dalšího postupu:

V následujícím období je potřeba, aby Policie České republiky zajistila plnění plánu policejní spolupráce s Nigérií.

Úkol č. 7	Sjednat smlouvu o policejní spolupráci s Vietnamem, a to se zvláštním důrazem na nelegální migraci, padělání zboží a porušování duševního vlastnictví, praní peněz a daňovou kriminalitu
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	průběžně dle připravenosti partnerů
Indikátor plnění	podpis a vstup v platnost smlouvy o policejní spolupráci
Stav	úkol byl splněn částečně

Způsob plnění:

Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti je připravena k podpisu. Vláda schválila návrh na sjednání smlouvy dne 26. června 2013 (usnesení č. 508). V současné době podniká Ministerstvo vnitra kroky potřebné k tomu, aby byla smlouva podepsána společně se Smlouvou mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o předávání odsouzených osob (viz také úkol č. 3.3 na str. 40). Po podpisu bude smlouva předložena k vyslovení souhlasu s ratifikací oběma komorám Parlamentu a následně k ratifikaci prezidentu republiky.

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k důležitosti spolupráce České republiky s Vietnamem v oblasti boje proti organizovanému zločinu je do předmětné koncepce zařazen úkol dokončit proces sjednávání smlouvy o policejní spolupráci mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou.

Úkol č. 8	Navázat kontakt s čínskými úřady prostřednictvím setkání na ministerské úrovni, a to za účelem otevření cesty další spolupráci na expertní úrovni
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2013
Indikátor plnění	setkání představitelů České republiky a Čínské lidové republiky na ministerské úrovni
Stav	úkol nebyl splněn

Způsob plnění:

V rámci tohoto úkolu byl čínské straně v říjnu 2013 předán návrh textu smlouvy mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti, zatím bez reakce. O potřebě navázat kontakty s nejvyššími představiteli Čínské lidové republiky v oblasti bezpečnosti byl informován ministr vnitra a příslušné útvary Ministerstva vnitra, jakožto představitelé zastupitelských úřadů obou zemí. Důvody nesplnění úkolu lze hledat především v proměnlivé politické situaci na území České republiky, ale také v obměně politických činitelů v Čínské lidové republice, ke které došlo na přelomu let 2012 a 2013.

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k tomu, že potřeba užší spolupráce s bezpečnostními sbory Čínské lidové republiky je stále aktuální, je do předmětné koncepce zařazen tento úkol pro Ministerstvo vnitra v novém znění.

Úkol č. 9	Vypracovat a implementovat metodiku fungování společných vyšetřovacích týmů v oblasti zjišťování organizované kriminality
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2012
Indikátor plnění	zřízení fungujících komunikačních kanálů a včasné výměny informací, zřízení společných pracovních týmů zaměřených na konkrétní činnosti zločineckých skupin
Stav	úkol je plněn průběžně

Způsob plnění:

Policie České republiky se v rámci optimalizace vnitrostátní spolupráce soustavně věnuje rozšiřování a posilování komunikace jak uvnitř rezortu, tak s mimorezortními bezpečnostními orgány, správními úřady, soukromými institucemi a nevládními nevýdělečnými organizacemi. Součástí tohoto úsilí je podpora vytváření a fungování společných pracovních týmů složených ze zástupců zainteresovaných subjektů.

Metodika fungování společných pracovních týmů uvnitř Policie České republiky spočívá na závazném pokynu policejního prezidenta (č. 190/2008 o operativně pátrací činnosti a zřizování pracovních týmů a pracovních skupin, ve znění novely č. 85/2010), který umožňuje v případě potřeby zapojení mimorezortních subjektů a orgánů. Na úrovni analytické spolupráce a výměny informací funguje také několik poradních orgánů, např. v rámci Analytického centra pro ochranu státních hranic a migraci (zřízené usnesením vlády České republiky č. 933 ze dne 22. srpna 2007), které sdružují zástupce různých útvarů Policie České republiky, Generálního ředitelství cel a několika ministerstev.

Doplňujícím nástrojem je možnost uzavírání smluv o spolupráci mezi jednotlivými útvary Policie České republiky a zájmovými subjekty. Podle odhadů je v současné době podepsáno více než 2 000 dohod či smluv o spolupráci na celostátní i krajské úrovni.

Ve sledovaném období bylo ve společných pracovních týmech realizováno několik případů. Jako příklad lze uvést případ s krycím názvem „JABLKO“, který byl veden Útvarem odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování a zabýval se organizovanou skupinou osob, která dovážela do Evropské unie elektroniku v cenách bez DPH prostřednictvím přibližně devadesáti účelově vytvořených obchodních společností.

V oblasti boje proti organizovanému zločinu je samostatný postup bezpečnostních orgánů, bez spolupráce s dalšími partnery, nemyslitelný a nesmyslný. Nastavený systém práce ve společných týmech, výměny informací, součinnosti i vzájemného proškolení je dle Policie České republiky funkční a splňuje praktické potřeby všech stran.

Návrh dalšího postupu:

Vnitrostátní spolupráce bude i v následujících letech patřit k nejdůležitějším nástrojům v boji proti organizovanému zločinu. Je vhodné, aby Policie České republiky pokračovala v zavedené spolupráci, udržovala její úroveň a podporovala její rozšiřování a prohlubování (např. zřizováním společných pracovních center pro vybrané problematiky).

Úkol č. 10	Zefektivnit využívání oprávnění správců daně a Policie České republiky v trestním řízení díky předávání poznatků mezi oběma složkami
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	průběžně po 31. prosinci 2012
Indikátor plnění	zavedení pravidelné výměny informací a konzultace postupů
Stav	úkol je plněn průběžně

Způsob plnění:

V roce 2012 byla vytvořena expertní pracovní skupina složená ze zástupců Policie České republiky (Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality, Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Generálního finančního ředitelství a Generálního ředitelství cel). Skupina se formálně schází jednou až dvakrát za rok za účelem výměny informací, diskuse a odhalování konkrétně vytipovaných případů.

Dle informací Policie České republiky je nejefektivnějším nástrojem pro výměnu informací tzv. „doklad o speciálním určení“, jehož držitel (tj. příslušník specializovaného útvaru Policie České republiky) je oprávněn žádat od správce daně informace získané při správě daní, a to i bez předchozího souhlasu státního zástupce (podle § 71a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky). V roce 2013 byl rozšířen výčet specializovaných útvarů Policie České republiky, které jsou oprávněny získávat informace z daňového řízení a následně navýšen počet dokladů o speciálním určení.

Dne 11. února 2014 byla uzavřena dohoda o spolupráci mezi Policií České republiky a Celní správou České republiky. Nad rámec této dohody bylo ujednáno, že bude vypracován prováděcí protokol,

který bude specifikovat předávání informací z daňového řízení a způsob vyžadování informací z daňového řízení prostřednictvím dokladu o speciálním určení. Dohoda o spolupráci mezi Policií České republiky a Generálním finančním ředitelstvím je ve fázi příprav. Byly vypořádány připomínky v rámci Policie České republiky, které byly ovšem v rozporu s původní dohodou. V současné době se připravuje nové znění dohody.

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k závažnosti a rozsahu daňové trestné činnosti na území České republiky je vhodné, aby Policie České republiky dále prohlubovala a rozšiřovala spolupráci mezi ní a správci daně. Součástí tohoto úsilí by mělo být další navyšování počtu dokladů o speciálním určení (tak, aby každý útvar Policie České republiky disponoval dostatečným počtem k odhalování daňové kriminality) a podpis dohody mezi Policií České republiky a Generálním finančním ředitelstvím.

Úkol č. 11	Zavést společný tým Policie České republiky a správců daně pro odhalování a rozkrývání určeného druhu daňové kriminality – pilotní projekt
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2013
Indikátor plnění	zavedení systematického rozpracovávání kauz daňových úniků zločineckých skupin a účinného systému sdílení informací mezi Policií České republiky a správci daně
Stav	úkol byl splněn částečně

Způsob plnění:

V současné době je v přípravné fázi rozpracován projekt společného pracoviště Policie České republiky, Generálního finančního ředitelství a Generálního ředitelství cel. Pracoviště by se zabývalo odhalováním a vyšetřováním závažných forem daňových podvodů, přičemž vybraní pracovníci jednotlivých resortů by společně na jednom místě a pod společným vedením intenzivně rozpracovávali jednotlivé případy daňové kriminality. Předpokládá se, že příslušníci Policie České republiky zařazení do projektu by byli držiteli dokladů o speciálním určení. Podpisem dohody mezi Ministerstvem vnitra a Ministerstvem financí ze dne 7. března 2014 došlo ke zřízení pracovní skupiny, která v současné době připravuje harmonogram nutných opatření pro zřízení zmíněného týmu a implementaci připravovaného projektu. (Viz také způsob plnění úkolu č. 10 výše.)

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k závažnosti a rozsahu daňové trestné činnosti na území České republiky je vhodné, aby Policie České republiky dále prohlubovala a rozšiřovala spolupráci mezi ní a správci daně. Součástí tohoto úsilí by mělo být dokončení zřízení společných pracovišť pro výměnu informací. Dohoda o spolupráci, výměně informací a koordinaci, uzavřená v roce 2014 mezi Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra, upřesňuje a formalizuje cíle týkající se této oblasti, přičemž jedním ze sledovaných cílů je vymezení otázky zabezpečení poskytování analytických informací, které je nutné vnímat i v rovině zdrojů, ze kterých se informace vytěžují. Z tohoto důvodu je do předmětné koncepce zařazen navazující úkol týkající se výměny analytických informací.

Úkol č. 12	Vypracovat vyhodnocení spolupráce mezi Policií České republiky a zpravodajskými službami České republiky v oblasti výměny informací o působení organizovaného zločinu na území České republiky
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. března 2012
Indikátor plnění	zpracování vyhodnocení a jeho předložení na schůzi Výboru pro zpravodajskou činnost Bezpečnostní rady státu
Stav	úkol byl splněn

Způsob plnění:

Vyhodnocení spolupráce mezi Policií České republiky a zpravodajskými službami České republiky bylo vypracováno odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, ve spolupráci s Policií České republiky a zpravodajskými službami České republiky. Dne 14. srpna 2012 byl materiál předložen Výboru pro zpravodajskou činnost Bezpečnostní rady státu, který jej vzal na vědomí.

Vzhledem k citlivé povaze materiálu je zde vhodné zmínit pouze toliko, že materiál poskytuje analýzu a hodnocení stávajících mechanismů výměny informací mezi Policií České republiky a zpravodajskými službami České republiky. V rámci vypracovávání materiálu byl v březnu 2012 uspořádán odborem bezpečnostní politiky ve spolupráci s Bezpečnostní informační službou seminář na téma „Nové trendy v organizovaném zločinu: možnosti spolupráce zpravodajské komunity a Policie České republiky“. Semináře se zúčastnili kromě zástupců Ministerstva vnitra a Bezpečnostní informační služby také příslušníci vybraných útvarů Policie České republiky. Cílem semináře bylo poskytnout příslušníkům Policie České republiky vhled do práce zpravodajských služeb (a naopak) a nastartováním vzájemného dialogu přispět k posílení spolupráce mezi těmito subjekty.

Návrh dalšího postupu:

Úspěšná spolupráce mezi Policií České republiky a zpravodajskými službami je podmíněna především vůlí zainteresovaných subjektů. Za tohoto předpokladu lze dále podporovat úsilí těchto subjektů v navazování užších kontaktů za účelem rychlejší a efektivnější výměny informací a tím pádem účinnějšího postihu organizovaného zločinu na území České republiky.

Úkol č. 13	Podporovat spolupráci s akademickým sektorem, nevládními organizacemi a státními útvary zabývajícími se bojem proti organizovanému zločinu
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	průběžně
Indikátory plnění	zajištění účasti zástupců Ministerstva vnitra na aktivitách organizovaných zmíněnými subjekty, zapojit zástupce zmíněných subjektů do aktivit pořádaných Ministerstvem vnitra, předkládat podněty k řešerši a jejich finanční podpora, udržovat kontakty s představiteli zmíněných subjektů
Stav	úkol je plněn průběžně

Způsob plnění:

Ministerstvo vnitra a Policie České republiky průběžně spolupracují s akademickým sektorem, nevládními organizacemi a dalšími subjekty zabývajícími se bojem proti organizovanému zločinu. Do rámce této spolupráce spadá účast na aktivitách organizovaných mimorezortními institucemi, zapojování jejich zástupců do aktivit pořádaných Ministerstvem vnitra a Policií České republiky, předkládání podnětů k řešení a jejich finanční podpora.

V období 2011–2014 uspořádal odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra několik odborných konferencí a seminářů zaměřených na klíčové oblasti organizovaného zločinu. Mezi tyto konference a semináře mj. patří:

- konference **„Bezpečnostní spolupráce se zeměmi západního Balkánu“**, pořádaná dne **15. září 2011** pod záštitou odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra Oddělením bezpečnostních a strategických studií Katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně,
- konference **„Bezpečnostní situace v oblasti jižního Kavkazu z pohledu České republiky“**, pořádaná dne **18. září 2012** odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ve spolupráci s vybranými experty akademické obce, včetně zástupců Metropolitní univerzity Praha, Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze a Ústavu mezinárodních vztahů v Praze,
- konference **„Otevřené zdroje a nové metody analytické práce“**, pořádaná dne **18. března 2014** odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ve spolupráci se společností Google Czech Republic, Bull, s. r. o. a Acrea, s. r. o. a
- konference **„Aktuální trendy v oblasti padělků“**, pořádaná dne **16. dubna 2014** odborem bezpečnostní politiky ve spolupráci s Generálním ředitelstvím cel.

V rámci poskytování dotačních programů spolupracuje Ministerstvo vnitra nejčastěji s Transparency International – Česká republika, o. p. s., Oživení, o. s. (boj proti korupci), La Strada ČR, Arcidiecézní Charita Praha, projekt Magdala, Diakonie Českobratrské církve evangelické, International Organisation for Migration, mise v Praze (boj proti obchodu s lidmi) a dalšími subjekty.

Ministerstvo vnitra rovněž spolupracuje s mimorezortními subjekty v oblasti bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací (dále jen „bezpečnostní výzkum“), jehož je gestorem.⁶ Bezpečnostní výzkum je realizován v rámci programů „Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010–2015“ (UV č. 49/2009) a „Program bezpečnostního výzkumu České republiky 2010–2015“ (UV č. 50/2009). Na základě vymezení organizovaného zločinu dle tohoto dokumentu má v rámci obou programů účelové podpory 24 projektů vazbu na problematiku organizovaného zločinu.⁷

⁶ Jako gestor plní všechny úkoly poskytovatele státní podpory ve výzkumu a vývoji na základě zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, a stanovuje věcné zaměření a metodiku bezpečnostního výzkumu.

⁷ Bližší informace o vybraných projektech lze nalézt na internetových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/prvni-verejna-soutez.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>, <http://www.mvcr.cz/clanek/vyhlaseni-druhe-verejne-souteze-394816.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>.

Součástí udržování vztahů s akademickým sektorem je taktéž nabírání studentů vysokých škol na odborné stáže. V této oblasti funguje spolupráce s Policejní akademií České republiky a Fakultou sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně aj.

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k tomu, že spolupráce s akademickým sektorem a nevládními organizacemi, především v oblasti výměny informací a zkušeností prostřednictvím odborných seminářů a konferencí je velmi přínosná, je do předmětné koncepce zařazen úkol pro Ministerstvo vnitra pokračovat v této spolupráci i v následujícím období.

Úkol č. 14	Novelizovat legislativní úpravy správy zajištěného majetku, snížení její administrativní náročnosti, změnit financování správy a posílení možnosti prodeje takového majetku za účelem úspor
Gestor	Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo vnitra
Termín	30. června 2014
Indikátor plnění	předložení návrhů zákonů na schůzi vlády České republiky
Stav	úkol je plněn

Způsob plnění:

Předmětem plnění úkolu je návrh zákona, kterým se mění zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Návrh byl schválen usnesením vlády č. 708 ze dne 3. září 2014 a měl by být projednán na zářijové schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu. Návrh byl zpracován také za účelem splnění úkolu vyplývajícího ze Strategie vlády v boji s korupcí na období let 2013 a 2014, schválené usnesením vlády České republiky č. 39 ze dne 16. ledna 2013. Návrh reaguje na praktické poznatky aplikační praxe a odstraňuje určité výkladové nejasnosti a zákonné překážky bránící efektivnímu zajištění a odčerpání majetku pachatelům trestné činnosti. Návrh vychází ze závěru Analýzy zefektivnění správy zajištěného majetku a zjednodušení prodeje zajištěného majetku, která byla schválena vládou usnesením č. 451 ze dne 12. června 2013.

Nová právní úprava řeší mj. rozšíření možností prodeje zajištěného majetku, koncepci správy zajištěných nemovitostí a koncepci správy podílů v obchodních korporacích, a to na základě vyhodnocených nedostatků stávající legislativy. K uvedené problematice byla vytvořena mj. pracovní skupina složená ze zástupců Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva vnitra, Policie České republiky, státních zastupitelství a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. V rámci této skupiny byla diskutována možná řešení a při zvážení všech přínosů a záporů zvolena nejvhodnější z nich.

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k tomu, že je úkol úspěšně plněn, nebyl zařazen do předmětné koncepce opětovně. Jako další opatření lze doporučit, v případě přijetí zákona, jeho plné využívání příslušnými orgány.

Úkol č. 15	Vypracovat a implementovat program vzdělávacích činností pro specifické oblasti hospodářské kriminality
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2012
Indikátor plnění	registrace a schválení programu vzdělávacích činností
Stav	úkol byl splněn

Způsob plnění:

V rámci plnění úkolu byla problematika hospodářské kriminality začleněna odborem bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra do stávajícího systému odborných školení a zaměstnání zajišťovaných v rámci metodické činnosti vybraných výkonných útvarů služby kriminální policie a vyšetřování.

Hospodářská kriminalita související s organizovaným zločinem je součástí vzdělávacích programů vyšších policejních škol a středních policejních škol Ministerstva vnitra, jakožto akreditovaných programů vyšších odborných studií. Konkrétně se hospodářské kriminalitě věnuje vzdělávací program „Hospodářská kriminalita“ vyučovaný na Policejní akademii České republiky, který je určen policistům – specialistům zařazeným na úseku odhalování, dokumentování a vyšetřování hospodářské kriminality služby kriminální policie a vyšetřování. V letech 2011–2013 byly rovněž organizovány speciální vzdělávací kurzy pro příslušníky Policie České republiky zaměřené na hospodářskou kriminalitu a zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti. Celkem bylo v rámci těchto speciálních kurzů proškoleny více jak 400 policistů.

Nad rámec vzdělávacího programu využila Policie České republiky prostředky mezinárodního policejního vzdělávání. Např. v roce 2013 pořádala Evropská policejní akademie (CEPOL) celkem čtyři kurzy zaměřené na hospodářskou kriminalitu, kterých se celkem zúčastnili 4 zástupci Policie České republiky. Celkem 6 zástupců Policie České republiky se v roce 2013 zúčastnilo kurzů Středoevropské policejní akademie (Mittleuropäische Polizeiakademie) zaměřených na mezinárodní spolupráci v potírání přeshraniční hospodářské kriminality.

Návrh dalšího postupu:

Vzhledem k tomu, že v případě hospodářské kriminality se jedná o velmi závažnou a vysoce specializovanou problematiku, kde je nutné pružně reagovat na společenské jevy, legislativní změny, ale také na ekonomický vývoj doma i v zahraničí, je vhodné, aby Ministerstvo vnitra a Policie České republiky pokračovaly v podpoře vzdělávacích aktivit zaměřených na hospodářskou kriminalitu v rámci Policie České republiky a v zapojování příslušníků Policie České republiky do souvisejících aktivit pořádaných dalšími subjekty.

Úkol č. 16	Vypracovat program rozvoje schopnosti Policie České republiky vyšetřovat počítačovou a informační kriminalitu
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2011
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Stav	úkol byl splněn

Způsob plnění:

Návrh Koncepce rozvoje schopností Policie České republiky vyšetřovat informační kriminalitu byl vypracován odborem informační kriminality úřadu služby kriminální policie a vyšetřování. Materiál se zaměřuje na popis historického vývoje a aktuálního stavu systémových řešení informační kriminality uvnitř Policie České republiky a analyzuje vybrané trendy související s organizací a vyšetřováním informační kriminality uvnitř resortu. Materiál obsahuje výčet 35 nutných opatření, pro jejichž implementaci bude potřeba zajistit finanční krytí v průměrné výši 40 milionů Kč ročně do roku 2017. Náklady na materiální vybavenost byly v roce 2013 uvolněny z mimořádných finančních prostředků Ministerstva vnitra České republiky. Další prostředky bude třeba zajistit.

Návrh dalšího postupu:

V následujícím období je potřeba, aby Policie České republiky přistoupila k plnění Koncepce rozvoje schopností Policie České republiky vyšetřovat informační kriminalitu, a to dle harmonogramu uvedeného ve zmíněné koncepci. Především se bude jednat o zajištění finančních prostředků, organizační zařazení příslušných pracovišť a jejich vybavení dostatečným personálem a potřebnou technikou.

Úkol č. 17	Vypracovat analýzu možností zaměstnávání osob cizí státní příslušnosti bezpečnostními sbory České republiky
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	31. prosince 2013
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Stav	úkol byl splněn částečně

Způsob plnění:

Analýza možností zaměstnávání osob cizí státní příslušnosti bezpečnostními sbory České republiky byla vypracována odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Materiál popisuje současnou legislativní úpravu a praxi zaměstnávání cizinců v rámci bezpečnostních sborů (které mohou osoby cizí státní příslušnosti zaměstnávat pouze v civilním, nikoliv ve služebním poměru) a zkoumá účelnost, rizikovost a případné podmínky zaměstnávání osob cizí státní příslušnosti u bezpečnostních sborů ve služebním poměru. Dle závěrů materiálu je zaměstnávání cizích státních příslušníků v rámci bezpečnostních sborů možné a identifikovaná rizika lze snížit nastavením vhodných výběrových kritérií uchazečů. Materiál prošel vnitroresortním připomínkovým řízením, během kterého bylo vyhodnoceno, že v současné době rizika zaměstnávání cizinců bezpečnostními sbory převažují nad

výhodami a že naléhavá potřeba bezpečnostních sborů (především pak ze strany Policie České republiky) využívat tento nástroj není aktuálně pociťována.

Návrh dalšího postupu:

Materiál splnil svůj účel tím, že vyhodnotil současné možnosti zaměstnávání cizích státních příslušníků bezpečnostními sbory. Vzhledem k tomu, že změna stávající situace nebyla vyhodnocena jako žádoucí, lze úkol pokládat za ukončený bez potřeby dalšího rozpracování.

Strategické cíle Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017

KONCEPČNÍ CÍL	Formulovat opatření k vytváření a posilování vhodných podmínek a nástrojů bezpečnostních sborů v oblasti prevence, odhalování a postihování organizovaného zločinu.

1. MONITOROVÁNÍ SITUACE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Klíčovým předpokladem pro zlepšování nástrojů boje proti organizovanému zločinu je důkladný přehled o situaci. V rámci předmětné koncepce jsou kromě níže specifikovaných úkolů podporovány všechny aktivity spočívající v získávání informací o aktuálním stavu, analyzování možných řešení a navrhování budoucích opatření v oblasti boje proti organizovanému zločinu. Mezi tyto aktivity patří mj. vypracovávání vyhodnocení, analýz a zpráv o situaci v jednotlivých oblastech souvisejících s organizovaným zločinem.

1.1 Vypracovat vyhodnocení situace v oblasti organizovaného zločinu na území České republiky	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. června 2016
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Finanční náklady	žádné

Východiska:

Vyhodnocení situace v oblasti organizovaného zločinu na území České republiky pomáhá identifikovat hlavní trendy a určovat tak priority národní politiky boje proti organizovanému zločinu.

Organizovaný zločin se neustále vyvíjí, protože jsou na mezinárodní i regionální úrovni zpracovávány pravidelné zprávy o jeho stavu (např. zpráva SOCTA zpracovávaná Europolem). Na území České republiky se přitom organizovaný zločin vyznačuje svými specifickými rysy, které nejsou v těchto dokumentech vždy dostatečně zohledněny. Vyhodnocení situace v oblasti organizovaného zločinu je klíčovým prvkem v kontextu účinnějšího potlačování organizovaného zločinu na národní úrovni (kdy umožňuje orgánům činným v trestním řízení zaměřit se na nejpalčivější problémy), ale také v kontextu kvalitnější regionální a unijní spolupráce (kdy lepší povědomí o národních hrozbách přispívá k efektivnější spolupráci se zahraničními partnery). V neposlední řadě pomáhá zohlednit trestnou činnost českých zločineckých skupin, které mají na území České republiky významné zastoupení.

Vyhodnocení vypracuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra a jeho cílem bude:

- a) zmapovat situaci v oblasti organizovaného zločinu na území České republiky (statistické údaje, hlavní činnosti organizovaných zločineckých skupin a způsobené škody),

- b) vyhodnotit nejzávažnější hrozby (v návaznosti na mezinárodní i národní vývoj organizovaného zločinu, nejčastěji páchanou trestnou činností, nové technologie a další nástroje atp.) a
- c) vytipovat prioritní oblasti pro budoucí zaměření boje proti organizovanému zločinu (návrhy možných řešení a budoucích opatření směřujících k prevenci a eliminaci identifikovaných hrozeb).

1.2 Vypracovat přehled činností vybraných útvarů Policie České republiky v oblasti vyšetřování organizovaného zločinu	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. června 2015
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra a Policie České republiky
Finanční náklady	žádné

Východiska:

K důslednému monitorování situace na území České republiky je kromě vyhodnocení situace v oblasti organizovaného zločinu (tedy z pohledu páchané trestné činnosti) potřeba mít přehled také o konkrétní činnosti útvarů Policie České republiky s celostátní působností (tedy těch, které se nejčastěji věnují boji proti organizovanému zločinu). Tento přehled bude sloužit jako podklad pro vyhodnocení využívání stávajících nástrojů vyšetřování a zároveň pro identifikaci konkrétních potřeb Policie České republiky v boji proti tomuto jevu.

Analýza, kterou vypracuje odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra v součinnosti s Policií České republiky, bude obsahovat přehled a vyhodnocení následujících informací:

- a) statistické údaje o počtu řešených trestných činů souvisejících s organizovaným zločinem, včetně počtu trestních oznámení, počtu vyhledaných trestných činů, počtu podaných žalob a počtu pravomocně odsouzených pachatelů,
- b) údaje o výši spáchaných škod a zajištěných a odčerpaných výnosů z trestné činnosti,
- c) údaje o použití vybraných právních institutů (např. předstíraný převod, sledovaná zásilka) a
- d) další relevantní parametry týkající se činnosti útvarů Policie České republiky s celostátní působností.

1.3 Vypracovat analýzu o vyšetřování a postihování neoprávněného nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů s přesahem do nadnárodního organizovaného zločinu	
Gestor	Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem financí (Generálním ředitelstvím cel)
Termín	31. března 2015
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Finanční náklady	žádné

Východiska:

Oblast neoprávněného nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů je z pohledu vyšetřování nesmírně složitá. Ročně je vyšetřováno několik závažných případů, které se vyznačují zapojením organizovaných skupin a které mají mezinárodní přesah. Jedná se o vysoce komplikované případy vyžadující důkladnou znalost předmětu (např. zakázané druhy živočichů a rostlin, mezinárodní legislativa) a intenzivní komunikaci s vícery partnery na národní i mezinárodní úrovni. Tyto případy jsou tak často z hlediska finančních i lidských zdrojů velmi náročné a zdlouhavé. Výnosy z neoprávněného nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů přitom dosahují v jednotlivých případech statisícových částek, ale mohou dosahovat i několika milionů korun (např. v případech pašování nosorožčích rohů, slonoviny, či vzácných papoušků). Celkové způsobené škody pak mohou dosahovat až miliard korun ročně, nemluvě o nenávratném poškození živočišné a rostlinné říše. Současně se problematika potýká s nepochopením ze strany orgánů činných v trestním řízení v otázkách způsobené škody (komu), a zdali pachatelé svým jednáním (které je zákonem zakázané) naopak nezachraňují ohrožené druhy ve svých chovných zařízeních.

Analýza bude vypracována odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra v součinnosti s Policií České republiky, Ministerstvem financí (Generálním ředitelstvím cel), Ministerstvem životního prostředí a Českou inspekcí životního prostředí a dalšími relevantními subjekty a jejím cílem bude:

- a) vyhodnocení vybraných případů neoprávněného nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů s přesahem do nadnárodního a organizovaného zločinu,
- b) identifikace hlavních překážek pro efektivní vyšetřování a postih této kriminality, pokud budou zjištěny a
- c) návrh opatření určených pro minimalizaci identifikovaných překážek (legislativních, organizačních atp.).

2. ROZVOJ SYSTÉMOVÝCH OPATŘENÍ PRO BOJ PROTI ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU A POSÍLENÍ VNITROSTÁTNÍ SPOLUPRÁCE

V návaznosti na neustálý vývoj organizovaného zločinu je potřeba rozvíjet také systémová opatření sloužící bezpečnostním sborům k jeho odhalování a potlačování. V rámci předmětné koncepce jsou kromě níže specifikovaných úkolů podporovány všechny aktivity směřující k posilování a rozvoji systémových opatření směřujících k usnadnění a zefektivnění odhalování a postihování organizovaného zločinu na českém území. Mezi tyto aktivity patří hlavně instrukčně metodická zaměstnání, jakožto ostatní činnosti zaměřené na vzdělávání, výměnu informací a předávání zkušeností, ale také opatření strategického charakteru související s organizací a působností jednotlivých součástí Ministerstva vnitra a Policie České republiky. Do rozvoje systémových opatření pro boj proti organizovanému zločinu patří rovněž tzv. administrativní přístup, který spočívá v posilování kapacit správních orgánů zabraňovat organizovaným zločineckým skupinám v pronikání do klíčových odvětví státní správy, státního sektoru a ekonomiky.

Úkol č. 2.1 Vypracovat návrh právní úpravy řešící problematiku rozporu mezi příjmy poplatníka a jeho skutečným majetkem (zákon o prokazování původu majetku)	
Gestor	Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti
Termín	31. prosince 2014
Indikátor plnění	vypracovat a předložit návrh zákona
Finanční náklady	žádné

Východiska

Úkol vyplývá z Plánu legislativních prací vlády na zbývající část roku 2014, podle kterého má Ministerstvo financí vládě předložit návrh právní úpravy řešící problematiku rozporu mezi příjmy poplatníka a jeho skutečným majetkem (zákon o prokazování původu majetku).

Tento úkol navazuje na Programové prohlášení vlády a Koaliční smlouvu vlády České republiky, která je jeho přílohou. V Programovém prohlášení vlády se uvádí, že „vláda podnikne nezbytné kroky v oblasti prokazování původu nabytého majetku a v této souvislosti přijme přiměřená opatření v daňových a trestně právních předpisech“. Koaliční smlouva vlády České republiky předpokládá, že „Daňový řád nebo zvláštní zákon o prokázání původu majetku – v odůvodněných a zákonem přesně stanovených případech – umožní správci daně požadovat, aby fyzická osoba prokázala, že její majetek odpovídá příjmům vykázaným v minulosti touto fyzickou osobou ke zdanění („přenesení důkazního břemene“, viz bod 2.5 koaliční smlouvy). Dále v oblasti boje s korupcí a organizovaným zločinem (viz bod 11.3 koaliční smlouvy) se má vláda zasadit o to, aby „měl obviněný povinnost prokázat původ nabytého majetku ve všech případech podezření na závažnou hospodářskou a finanční kriminalitu a organizovaný zločin (zejména daňové, korupční, drogové zločiny, obchod s lidmi apod.).“

Ministerstvo financí připraví předmětný návrh zákona, který při využití či úpravě stávajících daňových mechanismů přispěje k lepšímu odhalení nezdaněných příjmů a jejich následnému dodanění (např. institut stanovení daně podle pomůcek či prohlášení o majetku). Opatření obsažená v připravovaném návrhu zákona primárně necílí na boj proti organizovanému zločinu, mohou však být v jeho rámci využita jako doplňkový nástroj. Z důvodu úzké návaznosti tohoto úkolu na dřívější úkol vlády je jeho termín stanoven na 31. prosince 2014, ačkoli se předmětná koncepce týká období let 2015–2017.

2.2 Vypracovat zprávu o plnění Koncepce rozvoje schopností Policie České republiky vyšetřovat informační kriminalitu a přijmout potřebná opatření k jejímu dalšímu plnění	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. září 2017
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra a Policie České republiky
Finanční náklady	žádné, případně čerpané z rozpočtu Policie České republiky v souladu s Koncepcí rozvoje schopností Policie České republiky vyšetřovat informační kriminalitu

Východiska:

Koncepce rozvoje schopností Policie České republiky vyšetřovat informační kriminalitu je klíčovým strategickým dokumentem, který umožní Policii České republiky začít efektivně vyšetřovat trestnou činnost páchanou prostřednictvím informačních technologií. Pojem informační kriminalita zahrnuje

celou škálu činností, např. nabídku a prodej nelegálního zboží a služeb, phishingové útoky, neoprávněné přístupy k účtům atp. Koncepce, která byla schválena vedením Policie České republiky a Ministerstva vnitra, obsahuje i harmonogram úkolů ve výhledu do roku 2017. Tyto úkoly se zaměřují mj. na následující oblasti vyšetřování informační kriminality v rámci Policie České republiky:

- a) vytvoření vhodného prostředí pro specialisty,
- b) vytvoření dostatečně odborně a kapacitně silného centrálního pracoviště,
- c) zavedení přímé spolupráce se zahraničními odborníky,
- d) personální posílení pracoviště Policie České republiky,
- e) nastavení vhodných parametrů operativního vyhodnocování dat,
- f) technická vybavenost pracoviště a jazykovou vybavenost specialistů.

Plnění úkolů z tohoto materiálu je úkolem Policie České republiky a bude mj. zahrnovat následující činnosti:

- a) předkládání ministru vnitra a policejnímu prezidentovi výroční zprávy o plnění koncepce, vždy nejpozději do 30. ledna za předchozí kalendářní rok,
- b) zajištění prostředků na plnění koncepce z rozpočtu Policie České republiky, případně přijetí potřebných opatření k zajištění dodatečných prostředků v rozpočtu Policie České republiky za účelem plnohodnotného plnění koncepce v jejím plném časovém rozsahu a
- c) plnění úkolů koncepce podle příslušného harmonogramu.

2.3 Vytvořit centrální pracoviště Policie České republiky určené ke komplexnímu řešení problematiky neregulérních dokladů	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. září 2017
Indikátor plnění	předložení materiálu vedení Ministerstva vnitra
Finanční náklady	o potřebné prostředky na úhradu vybavení pracoviště bude požádáno v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost, spoluúčast na projektu bude hrazena z příslušné kapitoly prostředků Policie České republiky

Východiska:

Zapojení organizovaného zločinu do fenoménu neregulérních dokladů⁸ je v posledních letech na vzestupu a Česká republika figuruje na mapě Evropy jako významné centrum jejich výroby a distribuce. Vzhledem k vysokému počtu nejrůznějších dokladů a veřejných listin, které doprovází život každého jedince a určují jeho možnosti, je nutné tento systém v rámci jeho ochrany a zachování důvěry v něj maximálně chránit. Policejní statistiky dokládají, že počet zajištěných neregulérních dokladů v České republice v posledních letech stoupá. Tyto počty jsou však dle expertních odhadů pouze „špičkou ledovce“ a velká část případů pozměnění či zneužití dokladů nebo veřejných listin

⁸ „Neregulérní doklad“ je terminus technicus označující pro potřeby Policie České republiky padělané, pozměněné, zneužitě a ztracené identifikační doklady a jiné veřejné listiny.

zůstává v latentní rovině. Na problematiku výroby a distribuce neregulérních dokladů se vážou značné finanční a jiné škody, které může jedinec užíváním neregulérních dokladů způsobovat.

Problematika neregulérních dokladů přitom není na úrovni České republiky řešena komplexně. Jednotlivé útvary Policie České republiky řeší případy neregulérních dokladů po vlastní linii, přičemž absentuje centrální pracoviště, které by shromažďovalo a vyhodnocovalo klíčové poznatky, iniciovalo systémová opatření a podporovalo výměnu informací a spolupráci v rámci Policie České republiky i vůči ostatním partnerům.

Vytvoření centrálního pracoviště Policie České republiky určeného ke komplexnímu řešení problematiky neregulérních dokladů bude úkolem Policie České republiky. Pracoviště bude zařazeno do organizačního řádu Policie České republiky (např. pod Ředitelství služby cizinecké policie) a jeho pracovníci budou odpovědní za následující oblasti:

- a) shromažďování a vyhodnocování klíčových poznatků, včetně vypracovávání výroční zprávy o stavu situace v oblasti neregulérních dokladů na území České republiky,
- b) iniciaci systémových opatření určených ke zvýšení úrovně zabezpečení dokladů, rozvoji systému školení pracovníků bezpečnostních sborů a orgánů státní správy a samosprávy v oblasti neregulérních dokladů a dalším cílům,
- c) správu databáze neregulérních dokladů a její napojení na další relevantní databáze (např. centrální registr účtů) a
- d) výměnu informací a spolupráci v rámci Policie České republiky i vůči ostatním orgánům státní správy a samosprávy, včetně nastavení vhodných komunikačních kanálů.

V rámci problematiky neregulérních dokladů je rovněž potřeba podporovat úsilí a posilovat nástroje Policie České republiky provádět preventivní a proaktivní kontrolu identifikačních dokladů na území České republiky, mj. v rámci Schengenského hraničního kodexu a v souladu s § 67 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Tato činnost je velmi účinná právě z hlediska dopadu na prostředí zločineckých skupin.

2.4 Zabezpečit poskytování analytických informací a zdrojů pro analytické systémy, poskytnout součinnost při tvorbě analytického systému Finanční správy a Celní správy připojení k datovým zdrojům spravovaných Ministerstvem vnitra	
Gestor	Ministerstvo financí ve spolupráci s Ministerstvem vnitra
Termín	31. ledna 2015 a 31. prosince 2015
Indikátor plnění	určení pracovních skupin, které vymezí zdroje a způsoby sdílení zdrojů (do 31. ledna 2015) a nastavení mechanismů výměny analytických informací a automatizace přenosů vybraných zdrojů nutných pro běh a funkčnost analytických systémů (do 31. prosince 2015)
Finanční náklady	žádné

Východiska:

Značná část aktivit organizovaného zločinu se navenek projevuje v údajích vykázaných v daňových přiznáních či hlášeních podávaných ke správci daně. Primárně se jedná o výsledek činnosti

organizovaného zločinu, kdy sledovaným cílem je zkrácení daně a vyzískání finančních prostředků formou vratky daně (zpravidla nadměrného odpočtu). Sekundárně se jedná o zohlednění operací souvisejících s nelegálními výnosy a praním špinavých peněz jako obchodních operací zastírajících skutečnou podstatu transakcí. Finanční operace, které jsou prostřednictvím simulovaných či účelových obchodních operací legalizovány, se projeví v daňových přiznáních a hlášeníh, neboť zpravidla podléhají předmětu daně z přidané hodnoty či daně z příjmů.

Za účelem zabránění organizovaných daňových úniků správce daně v minulosti uvedl do provozu analytické systémy, které mj. detekují a označují daňová přiznání obsahující údaje, ze kterých lze usuzovat, že se jedná o přiznání s vazbou na výše uvedené aktivity.

S ohledem na zvyšující se míru sofistikovanosti aktivit organizovaného zločinu a s ohledem na zvyšující se možnosti informačních technologií, správce daně připravuje spuštění paralelního systému (v některých státech Evropské unie již ke spuštění obdobného systému došlo). Tento systém bude schopen přesněji a ve vyšší četnosti detekovat projevy organizovaného zločinu, které se promítají v daňové rovině. Současně zabezpečí „široké“ zahrnující informace, které musí jinak pracovníci dotčených součástí ministerstev pracně dohledávat.

Nutnou součástí provozu a funkčnosti systému je začlenění datových zdrojů z vybraných databází a evidencí spravovaných orgány veřejné moci, včetně Ministerstva vnitra.

Za účelem prohloubení sdílení analytických informací a zdrojů se navrhuje zřídit pracovní skupinu složenou z IT a analytických pracovníků, která vymezí zdroje pro analytické informace a zabezpečí jejich automatické včlenění do analytického systému Ministerstva financí (Finanční správy a Celní správy).

Způsob výměny a nakládání s analytickými informacemi bude vymezen v příslušném dodatku Prováděcího protokolu k dohodě o spolupráci, výměně informací a koordinaci podepsané mezi Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra.

2.5 Udržovat a rozvíjet spolupráci s ostatními orgány státní správy a samosprávy, nevládními organizacemi, akademickými institucemi a soukromými subjekty za účelem výměny informací a zkušeností a efektivnějšího postihu organizovaného zločinu	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	průběžně
Indikátor plnění	zapojení zástupců zmíněných subjektů do aktivit pořádaných Ministerstvem vnitra a naopak, předkládání podnětů ke spolupráci a realizace společných činností, udržování pravidelných kontaktů
Finanční náklady	případně v rámci existujících programů financování, čerpané z rozpočtu Ministerstva vnitra v rámci schváleného rozpočtu příslušných kapitol

Východiska:

Jedním z nejúčinnějších způsobů boje proti organizovanému zločinu je včasná výměna relevantních informací mezi bezpečnostními sbory a dalšími subjekty. Organizované zločinecké skupiny se věnují

široké škále činností, jejichž dílčí části spadají do působnosti jednotlivých složek bezpečnostních sborů, orgánů státní správy a samosprávy a soukromých subjektů a tyto části jako celek poskytují důkladný vhled do rozsahu a podstaty páchané trestné činnosti a usnadňují její odhalování a dokazování. V této oblasti lze rovněž doporučit využívání Programu bezpečnostního výzkumu.

Udržování a rozvoj spolupráce se zmíněnými subjekty bude úkolem Ministerstva vnitra a Policie České republiky a bude spočívat hlavně v zapojování zástupců těchto subjektů do aktivit pořádaných Ministerstvem vnitra (školení, semináře) a Policií České republiky (instrukčně metodická zaměstnání, pracovní skupiny) a dále v navazování a udržování pravidelných kontaktů.

3. POSÍLENÍ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Efektivní mezinárodní spolupráce je účinným prostředkem boje proti organizovanému zločinu, který má v současné době jen zřídka čistě národní charakter. V rámci předmětné koncepce jsou kromě níže specifikovaných úkolů podporovány všechny aktivity směřující k posilování a rozvoji mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti organizovanému zločinu. Mezi tyto aktivity patří zapojování českých expertů do aktivit Evropské unie, mezinárodních organizací a uskupení a bilaterálních i multilaterálních projektů, vysílání styčných důstojníků do zahraničí a poskytování rozvojové i jiné pomoci (např. školení) zahraničním partnerům.

3.1 Uskutečnit setkání zástupců vedení ministerstev vnitra České republiky a Čínské lidové republiky za účelem navázání spolupráce v oblasti boje proti trestné činnosti

Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	30. září 2015
Indikátor plnění	setkání zástupců vedení ministerstev vnitra České republiky a Čínské lidové republiky za účelem navázání spolupráce v oblasti boje proti trestné činnosti
Finanční náklady	odhadem 500.000,- Kč čerpané z rozpočtu Ministerstva vnitra na úhradu nákladů na zahraniční služební cestu zástupců České republiky v rámci schváleného rozpočtu příslušných kapitol

Východiska:

Čínská lidová republika hraje významnou roli v oblasti organizovaného zločinu páchaného na území České republiky především jako země původu zboží určeného k prodeji na území České republiky. Velkou část tohoto dovozu kontrolují organizované zločinecké skupiny působící na českém i čínském území a kromě toho, že se často jedná o zboží porušující autorská práva či práva ochranné známky, je toto zboží při dovozu do České republiky významně podhodnocováno tak, že českému státu vznikají miliardové škody na daňových únicích. Čínská strana přitom nevěnuje českým žádostem o poskytnutí relevantních informací dostatečnou pozornost, což znemožňuje vyšetřování a postihování této trestné činnosti.

Vzhledem k závažnosti tématu bylo již v předchozí koncepci boje proti organizovanému zločinu navrženo uskutečnění setkání mezi ministry vnitra České republiky a Čínské lidové republiky. Jelikož úkol nebylo možné splnit, je ukládán opět. Setkání ministrů organizačně zajistí odbor mezinárodní spolupráce a Evropské unie Ministerstva vnitra za součinnosti odboru bezpečnostní politiky

Ministerstva vnitra, Policie České republiky a případných dalších relevantních subjektů. Setkání by se mělo uskutečnit na nejvyšší úrovni představitelů Ministerstva vnitra, za případné účasti vedení Policie České republiky a Generálního ředitelství cel.

Výsledkem jednání by mělo být otevření cesty k navázání kontaktů mezi českými a čínskými bezpečnostními sbory a k efektivní spolupráci formou včasné výměny informací v oblasti boje proti trestné činnosti.

3.2 Uzavřít smlouvu mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	podle připravenosti partnera
Indikátor plnění	podpis a vstup v platnost smlouvy
Finanční náklady	odhadem 300.000,- Kč čerpané z rozpočtu Ministerstva vnitra na úhradu nákladů na zahraniční služební cesty zástupců České republiky a na přijetí zástupců Čínské lidové republiky v rámci schváleného rozpočtu příslušných kapitol

Východiska:

Smluvní rámec je důležitým předpokladem efektivní spolupráce bezpečnostních sborů v oblasti boje proti trestné činnosti. Tam, kde se jedná o výměnu informací, operativní spolupráci, ale také předávání zkušeností a pořádání společných aktivit s cílem vzájemného vzdělávání a proškolení, je smlouva o spolupráci nezbytným nástrojem pro všechny zúčastněné.

Čínská lidová republika má potenciál stát se důležitým partnerem České republiky v oblasti boje proti trestné činnosti související s organizovaným zločinem (dovoz padělaného zboží, daňové úniky související s podhodnocováním zboží při dovozu na území a další). Formální vztahy s Čínskou lidovou republikou je třeba rozvíjet také v kontextu intenzivnějších ekonomických vztahů, za kterými oblast bezpečnostní spolupráce v současné době citelně zaostává.

Uzavření smlouvy mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou je úkolem odboru mezinárodní spolupráce a Evropské unie Ministerstva vnitra. Text smlouvy by měl klást zvláštní důraz na boj proti organizovanému zločinu, zavedení funkčních komunikačních kanálů a včasné předávání relevantních informací.

3.3 Uzavřít smlouvu mezi vládou České republiky a Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti a smlouvu mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o předávání odsouzených osob	
Gestor	Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti
Termín	podle připravenosti partnera
Indikátor plnění	podpis a vstup v platnost obou smluv
Finanční náklady	odhadem 300.000,- Kč čerpané z rozpočtu Ministerstva vnitra na úhradu nákladů na zahraniční služební cesty zástupců České republiky a na přijetí zástupců Vietnamské socialistické republiky v rámci schváleného rozpočtu příslušných kapitol

Východiska:

Smluvní rámec je důležitým předpokladem efektivní spolupráce bezpečnostních sborů v oblasti boje proti trestné činnosti. Tam, kde se jedná o výměnu informací, operativní spolupráci, ale také předávání zkušeností a pořádání společných aktivit s cílem vzájemného vzdělávání a proškolení, je smlouva o spolupráci nezbytným nástrojem pro všechny zúčastněné.

Vietnamská socialistická republika má potenciál stát se důležitým partnerem České republiky v oblasti boje proti organizovanému zločinu především vzhledem k významnému působení vietnamských zločineckých skupin na českém území (drogová kriminalita, porušování autorských práv a práv k ochranné známce, nelegální migrace, obchod s lidmi za účelem pracovního vykořisťování a další).

Předávání odsouzených osob k výkonu trestu do země původu představuje klíčový nástroj boje proti trestné činnosti vietnamských zločineckých skupin na území České republiky, který by podle předpokladů mohl páčání této trestné činnosti výrazně snížit. Ruku v ruce s tímto opatřením jde smlouva o policejní spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti. Ta je připravena k podpisu, který by ovšem neměl předcházet podpisu smlouvy o předávání odsouzených osob do země původu.

Uzavření smlouvy o předávání odsouzených osob je úkolem Ministerstva spravedlnosti v úzké součinnosti s odborem mezinárodní spolupráce a Evropské unie a odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra. Uzavření smlouvy o policejní spolupráci v boji proti trestné činnosti je úkolem odboru mezinárodní spolupráce a Evropské unie Ministerstva vnitra.

3.4 Uzavřít smlouvu mezi Českou republikou a Nigerijskou federativní republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti	
Gestor	Ministerstvo vnitra
Termín	podle připravenosti partnera
Indikátor plnění	podpis a vstup v platnost smlouvy
Finanční náklady	odhadem 300.000,- Kč čerpané z rozpočtu Ministerstva vnitra na úhradu nákladů na zahraniční služební cesty zástupců České republiky a na přijetí zástupců Nigerijské federativní republiky v rámci schváleného rozpočtu příslušných kapitol

Východiska:

Smluvní rámec je důležitým předpokladem efektivní spolupráce bezpečnostních sborů v oblasti boje proti trestné činnosti. Tam, kde se jedná o výměnu informací, operativní spolupráci, ale také předávání zkušeností a pořádání společných aktivit s cílem vzájemného vzdělávání a proškolení, je smlouva o spolupráci nezbytným nástrojem pro všechny zúčastněné.

Nigerijská federativní republika má potenciál stát se důležitým partnerem České republiky v oblasti boje proti organizovanému zločinu především vzhledem k významnému působení nigerijských

zločineckých skupin na českém území (drogová kriminalita, padělání dokladů, obchod s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování a další). Formální vztahy je potřeba s Nigerijskou federativní republikou rozvíjet také v kontextu plnění plánu policejní spolupráce s Nigérií, který byl vypracován na základě úkolu předchozí koncepce boje proti organizovanému zločinu.

Uzavření smlouvy mezi Českou republikou a Nigerijskou federativní republikou je úkolem odboru mezinárodní spolupráce a Evropské unie Ministerstva vnitra. Text smlouvy by měl klást zvláštní důraz na boj proti organizovanému zločinu, zavedení funkčních komunikačních kanálů a včasné předávání relevantních informací.

Přehled úkolů Koncepce boje proti organizovanému zločinu na období let 2015–2017

č.	Úkol	Gestor	Termín plnění
1.	Monitorování situace na území České republiky		
1.1	Vypracovat vyhodnocení situace v oblasti organizovaného zločinu na území České republiky	MV (OBP)	30. 6. 2016
1.2	Vypracovat přehled činností vybraných útvarů Policie České republiky v oblasti vyšetřování organizovaného zločinu	MV (OBP ve spolupráci s P ČR)	30. 6. 2015
1.3	Vypracovat analýzu o vyšetřování a postihování neoprávněného nakládání s chráněnými druhy rostlin a živočichů s přesahem do nadnárodního organizovaného zločinu	MV (OBP) ve spolupráci s MŽP a MF (GŘC)	31. 3. 2015
2.	Rozvoj systémových opatření pro boj proti organizovanému zločinu a posílení vnitrostátní spolupráce		
2.1	Vypracovat návrh právní úpravy řešící problematiku rozporu mezi příjmy poplatníka a jeho skutečným majetkem (zákon o prokazování původu majetku)	MF (ve spolupráci s MSp)	31. 12. 2014
2.2	Vypracovat zprávu o plnění Koncepce rozvoje schopností Policie České republiky vyšetřovat informační kriminalitu a přijmout potřebná opatření k jejímu dalšímu plnění	MV (P ČR)	30. 9. 2017
2.3	Vytvořit centrální pracoviště Policie České republiky určené ke komplexnímu řešení problematiky neregulérních dokladů	MV (P ČR)	30. 9. 2017
2.4	Zabezpečit poskytování analytických informací a zdrojů pro analytické systémy, poskytnout součinnost při tvorbě analytického systému Finanční správy a Celní správy a připojení k datovým zdrojům spravovaným Ministerstvem vnitra	MF ve spolupráci s MV	31. 1. 2015 a 31. 12. 2015
2.5	Udržovat a rozvíjet spolupráci s ostatními orgány státní správy a samosprávy, nevládními organizacemi, akademickými institucemi a soukromými subjekty za účelem výměny informací a zkušeností a efektivnějšího postihu organizovaného zločinu (tzv. administrativní přístup)	MV (OBP a P ČR)	průběžně
3.	Posílení mezinárodní spolupráce		
3.1	Uskutečnit setkání zástupců vedení ministerstev vnitra České republiky a Čínské lidové republiky za účelem navázání spolupráce v oblasti boje proti trestné činnosti	MV (OMSEU)	30. 9. 2015
3.2	Uzavřít smlouvu mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti	MV (OMSEU)	podle připravenosti partnera
3.3	Uzavřít smlouvu mezi vládou České republiky a Vietnamské socialistické republiky o spolupráci v boji proti trestné činnosti a smlouvu mezi Českou republikou a Vietnamskou socialistickou republikou o předávání odsouzených osob	MV (OMSEU) a MSp	podle připravenosti partnera
3.4	Uzavřít smlouvu mezi Českou republikou a Nigerijskou federativní republikou o spolupráci v boji proti trestné činnosti	MV (OMSEU)	podle připravenosti partnera